

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Sal: 31 / Hejmar 391 / Tîrmeh 2014

'Önce ben ölmeliyim...'

"Doktor, artık gözlerim görmüyor. Her taraf karanlık... Mazlum'un bizden önce gidişi, Dörtlerin kendilerini feda etmeleri beni feci yaraladı. Sorumluluğun ne kadar büyük olduğunu çok iyi biliyorum. Ama buna rağmen 'önce ben ölmeliyim' diyorum." >24

Hayri Durmuş yoldaşın mektubu

"Ben bir siyaset adamıyım; bir davaya baş koydum. Beni yönlendirecek olan, bağlı olduğum ilkeler, bağlı olduğum ideoloji ve politikadır. Doğru bildiğim yolda, en küçük bir taviz vermeksizin, mücadelemi sürdüreceğim..." >10-11

Halk Meclislerini örgütlemek

"Bir yandan Kürdistan'da yeni elitler oluşmasına yol açılırken halkın gerçek örgütlenme alanları savunmasız bırakılmaktadır. Benmerkezci, dar ve dikey örgütlenme mantığı aşılmadıkça halk meclisleri karşısında bir baskı gücü haline gelmesi kaçınılmazdır." >20-23

Rojava Devrimi kazanacak!

ROJAVA ÖNCÜ GÜÇ

KOBANÊ direnişinde fiili temsilini bulan Rojava Özgürlük Devrimi, özgür ve demokratik yaşamı yürütmede öncülük görevi yerine getiriyor. Ortadoğu'da iktidarcı ve devletçi uygarlığın yarattığı sorunların çözümünde Rojava Özgürlük Devrimi çıkış yolunu gösteren en temel güçtür.

AKP-KDP PLANI

İŞİD'in Irak'a saldırısından alınan sonuçlara göre Rojava Devrimi'ni tasfiye planını gündeme koydular. Bu, AKP-KDP planıdır. ABD'nin de destek verdiğini görüyoruz. Bu planın hedefi şu: Kobanê'yi düşürecekler, Kobanê kırılırsa Efrîn etkisiz hale gelmiş olacak, Cezire yalnız kalıp KDP'ye teslim edilecek."

KÜRT PETROL EMİRLİĞİ

BU plana göre Qamişlo, Cezire ve petrol bölgesi Rimelan Başur'a bağlanacak. Böylece devlet ilan edecekler. Kürt petrol emirliği oluşturulacak. Bunu başarırlarsa Suriye'nin ve Irak'ın Kürt bölgelerinden oluşmuş bir devletle de İŞİD'i kuzeyden kuşatmaya alacaklar. Ondan sonra sıra İran ve Türkiye'ye gelecek."

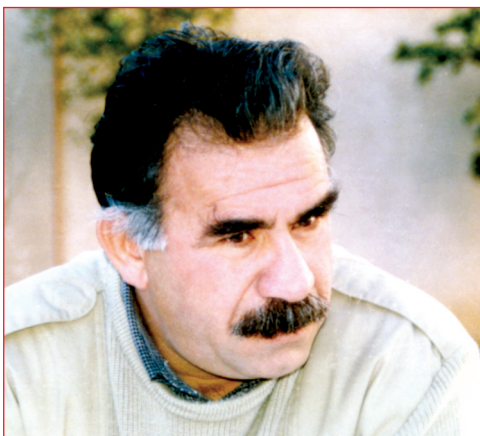
→ Sovyetler Birliği'nin çözülüşü ardından ABD, Yeni Dünya Düzeni Stratejisi temelinde 20. yüzyılda kurulmuş düzeni ve şekillenmeyi tasfiye etmek ve küresel kapitalist hegemonyayı daha güçlendirmek üzere Körfez Savaşı'yla birlikte bir saldırı hareketi başlattı. 25 yıldır böyle bir savaş yaşanıyor. Aslında saldıran küresel kapitalizmdir. Ortadoğu'nun statüsünde değişiklik yapmayı, sermayenin daha rahat ve daha fazla kar etmesini amaçlıyor. Bunun için de mevcut sınırları katılaştırarak ulus-devlet diktatörlükleri yerine sistemin ihtiyaçlarını karşılayacak rejim değişiklikleriyle yeni bir egemenlik statüsünü Ortadoğu'da kurmak istiyor.

→ İngiltere ve Fransa Ortadoğu'yu 25'e böldü, küresel hegemonyayı buna dayandırdı. Herhalde ABD de 40-50'ye bölecek, daha çok parçalayıp zayıf düşürerek Ortadoğu'yu çelişki ve çatışma içerisinde yönetmeye çalışacak. Böylece hem parçalanmış, küçültülmüş güçler İsrail'in güvenliği için tehlike olamayacak, hem de birbiriyle daha yoğun çelişki ve çatışma içinde oldukları için dış bir büyük güce bağlanmaya ihtiyaç duyacaklar.

→ Oslo süreci ve Ortadoğu Barış Projesi adı altında Filistin devrimini de tasfiye etmeyi amaçlayan bir süreç geliştirdiler. Ortadoğu'yu yönlendiren Filistin devrimini adım adım erittiler. Filistin devrimi sadece Arap alemine değil, bütün Ortadoğu'ya yön veriyordu. Ulusal kurtuluş hareketleri içerisinde önemli bir yeri vardı. Biz de o devrim zemininde ilk eğitimlerimizi gördük ve Kürt gerillacılığı Filistin direnişi içinde boy verdi. Tuhaf ki, şimdi Kobanê'de saldırı yoğunlaşırken Gazze'de de yoğunlaştı! >2-6

14 TEMMUZ DİRENİŞ RUHUyla ZAFERE YÜRÜME DÖNEMİ

>16-19

Önder Apo ile Ömer Özsökmenler (Ozan) yoldaşın diyalogları...

'Ara bir yerdesiniz bu çok trajik...'

Mevcut kişilikler fazla derin, kapsamlı ve militanca değil. Garip bir durumu yaşıyorsunuz. Sizi düzenin tehlikeli dayatmalarından kurtarmakla birlikte ara bir yerdesiniz. Bu ara yer de trajik sonuçlara yol açıyor. Aslında sanıldığından daha fazla saflarda küçük-burjuva tarzı etkili oldu. 'Özgür-

lüğümü konuşturuyorum, kendimi yaşıyorum' adı altında aslında temel kavramlara, temel oluşumlara yüzeysel, oldukça iddiasız, sonuç almayacak bir biçimde, tam küçük-burjuva bir yaklaşım gösterildi. Bunun böyle olmaması için her şeyimizi ortaya koyduk. >12-15

ROJAVA DEVRİMİ KAZANACAK, Ortadoğu'da halkların demokratik ve özgür yaşamının önü sonuna kadar açılacaktır

Duran Kalkan

"Önder Apo'nun 42 yıldır büyük bir çabayla, düşünce ve eylemle yaratmaya çalıştığı siyasal ve toplumsal devrimin Rojava'da, Kürdistan'ın küçük bir parçasında ete kemiğe bürünmesi, hayata geçmesi oluyor. PKK'nin, 15 Ağustos'u esas alırsak 30 yıllık, zindan direnişini esas alırsak 32 yıllık, Hilvan-Siverek'i esas alırsak 36 yıllık destansı direnişinin pratikleşmesi 19 Temmuz 2012 Rojava Özgürlük Devrimi ile somutlaşmış bulunuyor."

Ortadoğu'daki siyasal gelişmeler dendiğinde anlamamız ve esas almamız gereken, gelişmelerde çok önemli belirleyiciliği olan Rojava Devriminin ortaya çıkardığı çözüm alternatifini boğmak için çok yönlü bir ittifak halinde **Irak Şam İslam Devleti Örgütü** denen gücün geliştirdiği saldırılar oluyor. Bu saldırılar şimdi Kobanê'de yoğunlaşmış bulunuyor. Dört koldan **Kobanê Demokratik Özerk Yönetimine**, özgürlük güçlerine, halkına karşı çete saldırıları yürütülüyor. Buna karşı da Kobanê halkının, kadınlarının, gençlerinin YPG ve YPJ öncülüğünde geliştirdikleri kahramanca bir direniş söz konusudur. Halk varlığını ve özgür yaşamını bu temelde korumaya ve savunmaya çalışıyor. Bedeli ne kadar ağır olursa olsun özgür yaşam için ödüyor. Varlık ve özgür yaşam irade ve iddiasını güçlü bir biçimde ortaya koyuyor. Gerçekten de günümüzün "kahramanlık" denen insan erdemi Rojava'da Kobanê direnişinde yaşıyor. Her türlü ikiyüzlülüğe, alçaklığa, vahşete, katliama karşı, insan kafasıyla top oynayacak kadar vahşileşmiş, alçalmış bir saldırganlığa karşı Kobanê halkı insanlık ve özgürlük savunusunda, ülke ve gelecek savunusunda büyük kahramanlıklar yaratıyor. İnsanlığa ibret olacak duruşlar, tutumlar gösteriyor. İnsanın olumlu yanlarını en üst düzeyde açığa çıkartıyor.

Böyle bir vahşi saldırganlık nereden geliyor? Kimler tarafından geliştiriliyor? Yürütenlerin amacı nedir? Kısaca Kobanê'de ne yapılmak isteniyor? Böyle bir direniş neyle, nasıl yürütülüyor? Kobanê'de insanlık katliamına karşı insanlığın varlık ve özgürlük duruşu sergileniyor. Sadece Kürtlerin değil, Ortadoğu halklarının değil özgür insanlığın kalbi Kobanê'de atıyor. Günümüzde insanca olan her şeyi içeriyor, temsil ediyor. Dört parça Kürdistan'da, yurtdışında Kürt halkı büyük bir seferberlik halinde Kobanê'deki Kürt toplum yaşamının özgürce olmasını sağlamak için büyük bir destek sunuyor. Rojava Devrimi, Kobanê direnişi özgür Kürt ruhunun, bilincinin, örgütlülüğünün, bu temelde demokratik Kürt toplumsallığının, ulusallığının gelişmesine öncülük ediyor. Yeniden ruh kazandırıyor. Özgürlük ruhu, direniş ruhu, paylaşım ruhu, dayanışma ruhu kazandırıyor. Kendi geleceğini kendi direnişiyle yaratma bilinci kazandırıyor. Ulus olmanın, demokratik toplum olmanın özelliklerini

ortaya çıkarıyor. Bu ruhla, bilinçle, pratikle sadece Kürtler değil Ortadoğu'nun demokratik, özgürlükçü güçleri de yakından ilgilidir. Saldırganlığı kınıyorlar,

açığa çıkıyor. Bu temelde Önder Apo'nun düşüncesini, savunmalarında yeni geliştirdiği **Demokratik Modernite** çizgisini daha yakından inceleme, an-

devrimin Rojava'da, Kürdistan'ın küçük bir parçasında ete kemiğe bürünmesi, hayata geçmesi oluyor. PKK'nin, 15 Ağustos'u esas alırsak 30 yıllık, zindan

lük devriminin çözümleyiciliği ve saldırılar karşısında gösterdiği direnişin önemli bir rolü olmuştur. Hem zeminin oluşmasında hem de böyle bir hamle

Kürtlerin, Ortadoğu halklarının ve özgür insanlığın kalbi Kobanê'de atıyor.

halk direnişini heyecanla destekliyor, selamlıyorlar. Özgür insanlık dünyanın dört bir yanında bu büyük devrimci direnişe gücü oranında destek veriyor.

Bugün Kobanê direnişinde fiili temsiliyetini bulan Rojava Özgürlük Devrimi, insanlığa yeni bir yön çizmede, özgür ve demokratik yaşamı yürütmede öncülük görevi yerine getiriyor. Yeni bir umut, yeni bir ışık, özgür ve demokratik gelecek için! Dolayısıyla Ortadoğu'da kördüğüm olmuş iktidarcı ve devletçi uygarlığın yarattığı sorunların çözümünde, yaşanan kriz ve kaosun aşılmasında da Rojava Özgürlük Devrimi çıkış yolunu gösteren en temel güç oluyor. Böylece Apocu çizginin teori ve taktiğinin günümüz insanlığı için ne kadar aydınlatıcı, özgürleştirici olduğu

lama durumu geliyor. Böyle bir çizginin çözümleyici pratiği olan Rojava Devrimi'ne ilgi daha çok artıyor. Hemen herkes bu devrimin çözümleyici, çare olucu, devlet ve iktidar sisteminin yarattığı toplumsal sorunların çözümünde temel bir alternatif olduğu konusunda birleşmiş bulunuyor. Buradan ders çıkarma, bunu örnek alma yönünde gelişmeler yaşıyor.

Küresel kapitalizm IŞİD'e 'yürü ya kulum' dedi

Bütün bu yeni durumlar ve önemli gelişmeler, Önder Apo'nun 42 yıldır büyük bir çabayla, düşünce ve eylemle yaratmaya çalıştığı siyasal ve toplumsal

direnişini esas alırsak 32 yıllık, Hilvan-Siverek'i esas alırsak 36 yıllık destansı direnişinin pratikleşmesi 19 Temmuz 2012 Rojava Özgürlük Devrimi ile somutlaşmış bulunuyor. Şimdiye kadar teori ve eylem olarak var olanın şimdi toplum yaşamına dönüşmesi oluyor. Bu bakımdan da bölgedeki gelişmelerde belirleyici etkisi bulunuyor. Hem halkları bilinçlendirme, özgürlük ve demokratik mücadelesine çekme bakımından, hem de Ortadoğu'da yaşanan çelişki, çatışmaların ortaya çıkmasında belirleyici rolü var. Irak'taki son IŞİD saldırılarını da bu temelde ele almak gerekmektedir. Kuşkusuz sadece bununla izah edemeyiz, ancak Haziran 2014'te IŞİD'in Irak'ta hamle yapmasında Rojava'da gelişen özgür-

yapacak gücü bulmasında Rojava Devrimi rol oynadı. Rojava Devrimi'ne karşıtlık bu koşulları oluşturdu. Rojava Devrimi'nin gücü, birçok gücün IŞİD'e destek vermesini sağladı. Deyim yerindeyse küresel kapitalizm, "yürü ya kulum" dedi, IŞİD de yürüdü. Yoksa iki günde Irak'ın ortasını ele geçirmek öyle kolay mıydı? Musul saldırısıyla IŞİD'in başlattığı hamlenin kendi gücüyle gerçekleşmesi mümkün değildi. Arkasında kapitalist modernist sistemin dolaylı ya da dolaysız desteği bulunmasaydı bunların gerçekleşmesi mümkün değildi.

Peki bunlar nasıl oldu? Ne oldu ki, dünyada birbiriyle bu kadar çatışan iki güç bir araya geldi? ABD-İsrail ile El Kaide kol kola oldu? Nasıl oldu ki, iki

“İŞİD’i Irak’ın Sünni Arap bölgesine saldırtılar. Oradan alınan sonuçlara göre yeniden Rojava Devrimi’ni tasfiye planını gündeme koydular. Bu plan AKP-KDP planıdır. ABD’nin de bir süreliğine destek verdiğini görüyoruz. Ancak çok uzun süreli destek vereceğini düşünmemek lazım. Bu planın da hedefi şu: Kobanê’yi düşürecekler, Kobanê kırılırsa Efrîn etkisiz hale gelmiş olacaktır. Bunun sonucu Cezîre yalnız kalacak KDP’ye teslim edilecek.”

günde Musul’dan Tikrit’e kadar Irak’ın Sünni-Arap bölgesinin hepsini İŞİD diye bir örgüt ele geçirdi? Bunun arkasında hangi güçler var, hangi amaçlar var? Bu durumun Rojava Özgürlük Devrimi ile bağı ne? Kürdistan’ın diğer parçalarında Apocu çizgide PKK’nin yürüttüğü özgürlük mücadelesinin gelişmesinin bunda payı ne? Bunları anlamamız gerekli. Rojava Devrimi’nin anlamına, derinliğine böyle varmış oluruz. Ortadoğu’da yaşanan 3. Dünya Savaşına nasıl bir demokratik barış alternatifi olduğunu, beş bin yıllık devletçi-iktidarçı sistemin krizinin yarattığı Ortadoğu kaosu nasıl bir demokratik çözüm getirdiğini görebiliriz, anlayabiliriz. Rojava Devrimi’nin büyüklüğünü ancak bu biçimde görebiliriz.

Bu devrime saldıran El Kaidecilik denen küresel provokasyon gücünün de aslında nereden beslendiğini, ne anlama geldiğini daha doğru anlayabiliriz. Böyle doğru bir anlayış sahibi olmaya da ihtiyaç var. Çünkü saptırılıyor. Kimisi İslam adına hareket ettiğini söylüyor, kimisi geleneğin direndiğini söylüyor. İslamın belirli değerlerine seslenerek kullanmak istemesi, İslam adına hareket ettiği ve direndiği anlamına gelmiyor. Ortada böyle şeyler yok, bunların hepsi uydurma. Gerçekten de küresel bir provokasyon gücü var. Kapitalist modernite sisteminin egemen güçleri ihtiyaç duydukları saldırıları ve çatışma zeminini bunlarla sağlıyorlar. Küresel sermaye kendisinin yarattığı herkese rol biçiyor, görev veriyor, işlem yaptırıyor. ABD bir biçimde bunu yapıyor, İsrail başka biçimde, AB başka biçimde yapıyor. Ama bunların bağlı olduğu sistem aynıdır. Hepsine ulus üstü sermaye denen küresel kapitalizm yön veriyor. Bu sisteme bağlı güçler, onun çıkarı doğrultusunda hareket ediyorlar. Dolayısıyla Kobanê direnişi ve onun gerçekleşmesine neden olan Rojava Özgürlük Devrimi bunun aydınlatılmasına neden oluyor. Rojava Devrimi’ne saldırı karşısında bu güçlerin tutumu bile bu gerçekliği ortaya koyuyor.

Böyle büyük bir devrimin ikinci yıl dönümünü yaşıyoruz. **Rojava Özgürlük Devrimi üçüncü yılına giriyor.** 19 Temmuz 2012’de Kobanê’den başlayan bir kıvılcımdı. Uygun koşulları iyi değerlendirdi, kısmen de konjonktürden yararlandı. Fakat esas olarak Rojava halkının gücüne dayandı, Kürdistan özgürlük mücadelesinin gücüne dayandı, Önder Apo’nun bizzat yürüttüğü çalışmaların ortaya çıkardığı sonuçlara dayandı. Böylece insanlık için yeni bir umut kaynağı olan özgürlük hamlesi ortaya çıktı. Rojava Devrimi dediğimiz budur ve bu, **Kürdistan devriminin kıvılcımdır.** Kürdistan özgürlük devriminin 40 yıldır yaşanan pratiğinin Kürdistan’ın bu en küçük parçasında, bir ucunda pratikleşmesi, somutlaşmasıdır. Böylece önderlik çizgisinin, PKK çizgisinin de pratikte kazandığı zafer oluyor. PKK mücadelesinin nasıl bir pratiğe dönüştüğünü, bunun nasıl bir özgür yaşam ve halk direnişi gerçeği olduğunu iki yıllık direniş içinde Rojava Devrimi kanıtlamış bulunuyor.

19 Temmuz devrimiyle birlikte Rojava halkı daha özgür yaşama adım attığı andan itibaren de bölgesel, yerel, kü-

resel gericiğin saldırılarına maruz kalmıştır. Bu anlamda bir yandan Demokratik Modernite inşası, özgür demokratik toplum inşası gerçekleştirilmeye çalışılırken, diğer yandan bunu engellemeye çalışan saldırganlara karşı direniş yürütüyor. Son bir yılda İŞİD denen küresel provokasyon gücünün vahşi, ölçü tanımayan katliam ve saldırılarına karşı bir halk direnişi, gerilla direnişi, yediden yetmişe halkın seferber olduğu bir direniş olarak sürüyor.

19 Temmuz devriminin ikinci yılı İŞİD ağırlıklı saldırıya karşı büyük bedeller verilerek yürütülen kahramanca direnişle geçmiştir. Halk böyle bir direniş içerisinde bilinç aldı, örgütlendi. Örgütlü yaşamı inşa çalışmaları böyle bir direnişle iç içe geçti, yürütüldü. Devrim üçüncü yılına girerken bu saldırının Kobanê’de odaklandığını görüyoruz. Bu durumun devrime karşıtlıkla bağı var. İŞİD’in Irak saldırısına yol açan planlamayla, küresel kapitalizmin bölgeye yönelik müdahale planıyla bağı var. Öyle dar, basit değil; Kobanê çevresindeki çete güçlerinin canlarının sıkılmasıyla ortaya çıkan bir saldırı yaşanmıyor. Tersine belirttiğimiz düzeyde geniş bağları var.

Bir devlet krizi, uygarlık krizi ve sistem krizi yaşıyor

Peki bu durumu nasıl anlamalıyız? Devrim de, devrime karşı gerçekleştirilen saldırılar da Ortadoğu ve Kürdistan tarihiyle bağlantılıdır. İnsanlık tarihiyle bağları var. Toplumsallaşmakla, Neolitik devrimle, tarım-köy devrimiyle, kadın devrimiyle bağlantılıdır. Böyle bir devrimi yaşayan toplum içerisinde ortaya çıkıyor bunlar. Kürdistan geneli ve Rojava’da böyle bir toplumsallığın yarattığı ahlaki-politik duruş, demokratik değerler, özgürlükçü yaşam ölçüleri var. Aslında direnen bunlardır. Diğer yandan Ortadoğu’da yaşanan **3. Dünya Savaşı**’nın ve bunun Kobanê’de yoğunlaşmış halinin de devletçi-iktidarçı sistemin mantığıyla, içeriğiyle, gelişimiyle bağı var. Devletçi ve iktidarçı sistem **Mezopotamya**’da doğup gelişen ve dünyaya yayılan bir sistemdir. Bugünkü çatışmalar böyle bir sistemin yarattığı zeminde yaşanıyor. Yine bu sistemin bugün yaşadığı krizden söz ediliyor. Bir devlet krizi, uygarlık krizi ve sistem krizi yaşanıyor. Ortadoğu’da yaşanan çatışmaların, yapılan askeri ve siyasi hamlelerin böyle bir krizden çıkma mücadelesiyle ilişkisi var. Daha somut olarak; 1. Dünya Savaşı ardından oluşturulan Ortadoğu statükosu ile bağı var. Bu statükoyu 1. Dünya Savaşı’nın galipleri olan İngiltere ve Fransa oluşturmuştu. Karşıt görünüş savaştıkları güç Almanya ve onunla müttefik olan Osmanlı İmparatorluğu’ydü. Almanya’yı yeniden yapılandırdılar, Osmanlı’yı da parçalayıp yeni bir Ortadoğu şekillen-

dirdiler.

1. Dünya Savaşı sonuçlanırken karşı karşıya oldukları güç **Ekim Devrimi**ydi, Türkiye’de gelişen Kemalist hareketti. Onlarla da belli bir çatışma yaşadıktan sonra 1922-25 arasında uzlaştılar. Bugün yeni bir dünya savaşına yol açmış olan siyasi statüko böyle bir çatışma ve uzlaşma sonucunda ortaya çıktı. Bu statükonun iki boyutundan söz etmek gerekmektedir. Birincisi, Kürdistan üzerindeki kültürel soykırımı hedefleyen inkar ve imha sisteminin oluşturulması, ikincisi, Arap aleminin bölünerek ikinci sınıf toplum boyutuna düşürülmesidir. Her iki durumu da kapitalist modernitenin küresel hegemonya oluşturabilme için Ortadoğu’da yarattığı statüko ortaya çıkardı. İki toplum da kendisine dayatılan bu statükoyu kabul etmedi. Kürtler bu durumu anladıktan itibaren, fırsat buldukları her yerde ve zamanda buna karşı direndiler. Kültürel soykırımı hedefleyen inkar ve imha sistemine karşı Kuzey’de direndiler, Doğu’da direndiler, Güney’de direndiler. Bu direnişler 20. yüzyılın ilk yarısında katliamlarla bastırıldı. İkinci yarısında da ABD, İsrail ve İran’ın desteğiyle yürütülen güneydeki direnişin **1975 Cezayir Anlaşması** ile yenilgiye uğramasından sonra yeni bir durum ortaya çıktı. PKK’nin doğuşu bu yeni durumu ifade ediyor ve temsil ediyor. Bugüne kadar da 40 yılı aşkın süredir kesintisiz olarak bu direniş sürüyor. Parça parça, bölge bölge gelişen, tepki olarak ortaya çıkan bu direnişler PKK ile birlikte bilinçli, örgütlü, ülke ve ulus bütünlüğüne sahip özgür ve demokratik yaşamı hedefleyen bir hareket haline gelmiş bulunuyor. Bu hareket Kuzey Kürdistan’da doğdu, Kürdistan’ın diğer parçalarına adım adım yayıldı.

Bu hareketin doğuşu Önderliksel bir doğuş olarak gerçekleşmiştir. İdeolojik grup aşaması ardından partileşme gerçekleşti. Bu temelde gelişen siyasal ve toplumsal mücadeleye karşı gerçekleştirilen 12 Eylül faşist askeri rejimine karşı zindanda, yurtdışında direndi. Bu direnişleri 15 Ağustos 1984 Gerilla Atılımı ile büyük bir özgürlük

mücadelesine dönüştürdü. 1984’ten bugüne geçen 30 yıl boyunca da yaşanan bütün gelişmeleri bu direniş belirliyor. Her gelişme bu direniş sonucu olarak, gerilla öncülüğünde Kürt halkının yaşadığı direniş sonucu ortaya çıkıyor. Bu gelişmelerin bir kısmını bu direniş doğrudan yaratıyor, bir kısmı da Özgürlük Hareketi’ne karşı küresel sistemin yürüttüğü mücadele içerisinde ortaya çıkıyor. Yani direnişin dolaylı etkisi olarak gerçekleşiyor. Güney Kürdistan’daki ayrı devlet ilan etme hazırlıkları da bu temelde ortaya çıkıyor. Dolayısıyla PKK direnişleriyle 1. Dünya Savaşı’nın sonunda ortaya çıkarılan Ortadoğu statükosu Kürdistan’da Kürt halkı tarafından reddedilmiştir. Her ne kadar 20. yüzyıl ilk yarısındaki direnişler ezilerek bu siyasi statüko, yani Kürdistan’ın parçalanması gerçekleştirilmeye çalışılmışsa da, PKK’nin direnişleriyle bu sınırlar fiilen işlemez kılınmıştır. Gerilla bu sınırların altında, üstünde, yanında, solunda kendini var ediyor. Böylece küresel kapitalizmin hegemonya kurabilmek amacıyla Ortadoğu’da yaratmaya çalıştığı siyasi statükonun dayanmaya çalıştığı Kürdistan’ı bölen sınırlar gerilla tarafından Ortadoğu’nun birliği, bütünlüğünü sağlama köprüleri haline getiriliyor.

Rojava Devrimi bu gelişmenin, mücadelenin bir öncü kıvılcığı oldu. ABD desteğinde İŞİD’in Irak saldırısı ve ardından gelen Kobanê saldırısı böyle bir gelişmeyle kesinlikle bağlantılıdır. Irak’ta olanlar da, Suriye’de olanlar da, Rojava’da olanlarla, PKK’nin yarattığı gelişmelerle bağlantılıdır. İkinci boyut, Arap toplumunun ikinci sınıf toplum haline düşürülmeyi hazmetmeme konusudur. Bu da bir gerçek; Araplar da tarihin eski toplumudurlar. Sümer devletçi uygarlığının yaratılmasında rol oynayan toplumdurlar. İslam devrimi gibi dünyanın dört bir yanında yayılma gücüne sahip, etkinliğini bin beş yüz yıldır sürdüren büyük devrim hareketini yaratmış bir toplumdur. Kendi içinden peygambersel öncülük çıkarmayı başarmış bir toplumdur. Bir kültürü, toplumsallığı var. Tarihin en kadim top-

lumlarından birisi olma özelliğini taşıyor. Böyle bir toplumun 1. Dünya Savaşı ardından 22 devlete bölünerek Türkiye ve İran’ın baskısı altında ikinci sınıf konuma düşürülmesi, bu toplum tarafından kabul edilmemiştir. Dolayısıyla böyle bir bölünmeyle kendine biçilen rolü de kabul etmemiştir. Her ne kadar “devlet olunuz, Osmanlı’dan, İran’dan kurtuluyorsunuz” denilse de gerçeğin öyle olmadığını kısa sürede anlayan ve itiraz geliştiren bir toplum olmuştur. Arap milliyetçiliğinin 20. yüzyılda çok güçlü şekilde gelişmesi böyle biçilmiş bir statüye toplumun duyduğu tepki sonucu olmuştur. Milliyetçiliğin gelişmesi bir taraftan kapitalist sistemin askeri, siyasi yayılmasıyla bağlantılıken, diğer yandan toplumun ikinci sınıf olmayı hazmetmeyen, kabul etmeyen psikolojisinin dışı vurumudur. Kurulan yeni Ortadoğu düzeni ve sınırları cetvelle çizilen ulus-devletler sorunlarına çare olmayınca, kısa sürede böyle bir statünün ve düzenin kendisini ikinci sınıf olmaktan kurtarmaya, özgür iradeli tarihine yakışan bir toplum haline getirmeye yetmediğini görünce hayal kırıklığına uğradı, değişik biçimlerde arayışlar geliştirdi.

El Kaideciliğin sahte bir İslam söylemiyle kendini bu kadar etkili kılması da buradan kaynaklanmaktadır. Aslında küresel kapitalizm Arap toplumundaki bu psikolojiyi iyi fark etti, gördü, anladı ve onu Ortadoğu’da **yeşil kuşak projesi** temelinde Sovyetler Birliği’ne karşı, onun güneyden kuşatılması temelinde kullanmaya çalıştı. Sovyetler Birliği’nin Güney Asya’ya, sıcak denizlere inmesini böyle bir politikayla önlemek istedi. El Kaidecilik denen akım aslında bu politikanın ürünü olarak doğdu. Suudi kaynaklıdır, Afganistan’da ortaya çıkmıştır ve başlangıcı Sovyetler Birliği’nin Afganistan’a dönük yayılmasına karşı, onu yenilgiye uğratmak üzere ABD saldırıları içerisinde olmuştur. ABD siyasetleriyle doğrudan bağı vardır. Zaten büyük ölçüde Suudi’nin ve çevre Arap güçlerinin petrol dolarına dayanıyorlar. Böylece küresel sermayenin

“Eğer Kobanê direnişi zafere giderse, bu durum ABD politikalarında da zorunlu değişimi getirecektir. ABD'nin bu kadar çok KDP yanlısı olma, onun dışındaki güçleri tümünden reddetme tutumu izlemesi kendi politikaları açısından da çok mümkün gözüküyor. KDP'nin ve AKP'nin dolaylı ve dolaysız desteklediği IŞİD saldırıları kırılırsa ABD Rojava Devrimi'ni tanıma temelindeki siyasi seçeneği devreye sokacaktır.”

önemli bir gücü konumundadırlar. Rollerini provokasyon yapmaktır. Bunlarla Arap toplumu biraz etkilenmek ve gerektiğinde kullanılacak biçimde elde tutmak hedeflendi.

25 yıldır 3. Dünya Savaşı yaşanıyor

Sovyet sisteminin kuşatılması başlanıp giderek çöküşü sağlanınca ortaya Ortadoğu'da gerçekleşecek yeni statüko temelinde yeni dünya düzenini kurmayı hedefleyen 3. Dünya Savaşı geliştirildi. Dolayısıyla şu an yaşanan gelişmelerin 1990'ların başından itibaren, esas itibarıyla Körfez Savaşıyla başlayan ve 25 yıldır devam eden, herkesin de 3. Dünya Savaşı olarak tanımladığı savaşa bağı var. Sovyetler Birliği'nin hep “biz barış gücüyüz” iddiası olmuştur. 1. Dünya Savaşı'nın Ekim Devrimiyle sona erdirildiğini söylediler. 2. Dünya Savaşı'nda Hitler faşizmini de böyle bir anlayış ve ruhla yenilgiye uğrattılar. Onu yenilgiye uğratan gücü, enerjiyi burada topladılar. Pratik bu Sovyet teorisini, söylemini doğruladı. Diğer birçok bakımdan Sovyet teorisi sosyalizmi doğrulanmazken ya da yetersiz kalırken, bunun sonucunda Sovyet sistemi çözüldü, çökerken aslında barışın korunmasında Sovyet söylemleri gerçekçi çıktı. Sovyetler Birliği'nin çöküşü ardından ABD **Yeni Dünya Düzeni Stratejisi** temelinde 20. yüzyılda kurulmuş düzeni ve şekillenmeyi tasfiye etmek ve küresel kapitalist hegemonyayı daha güçlendirmek üzere Körfez Savaşıyla birlikte bir saldırı hareketi başlattı. 25 yıldır böyle bir savaş yaşanıyor.

Bu savaş ulus üstü sermayenin serbest ve güvenli dolaşması temelinde daha çok kazanmasını sağlamak isteyen küresel kapitalist modernite güçleri ile sınırları, gümrük duvarlarını güçlendirmiş ulus-devlet statükosu arasındaki savaştır. 3. Dünya Savaşı başka amaçları olan bir savaş değildir. Aslında saldıran küresel kapitalizmdir. Bölgenin, Ortadoğu'nun statüsünde değişiklik yapmayı, sermayenin daha rahat ve daha fazla kar etmesini amaçlıyor. Bunun içinde mevcut sınırları katılaştıran ulus-devlet diktatörlükleri yerine sistemin ihtiyaçlarını karşılayacak rejim değişiklikleriyle **Büyük Ortadoğu Projesi** dediği yeni bir egemenlik statüsünü Ortadoğu'da kurmak istiyor. Bu temelde 25 yıldır ABD ve müttefiklerinin bölgeye dönük çok yönlü müdahaleleri ve saldırıları olmaktadır.

Bu savaş en çok toplumlara zarar verdi. Halklar da bu devletçi-iktidarıcı uygarlık sisteminin krizinden doğan savaştan kurtulmak üzere demokratik devrimi teori ve pratikte geliştirmeye çalışıyorlar. PKK'deki gelişim, Önder Apo'nun evrensel bir önderlik haline gelmesi bu çatışmadan Demokratik Ortadoğu Devrimi'ni çıkartacak bir teorik çizgiye ulaşması bunu ifade ediyor. Benzer arayışlar diğer toplumlarda da var. Türkiye'de, İran'da, Arabistan'da aydınlar, düşünürler, sanatçılar, siyasetçiler arasında benzer bir arayış var. Herkes Ortadoğu'daki statüyü ve kendi durumunu beğenmeyerek bir arayış içine girmiştir. Bu arayışta en ileri teorik çözümlenmeye ulaşan güç Önder Apo oldu. Çünkü sistem gericiği, köleliği en çok Kürdistan'da derinleştirmişti.

Dolayısıyla özgürlük ve kurtuluş en çok Kürdistan'da gerekliydi. Bu statüyü en çok reddeden Kürtler oldu. Nitekim 20. yüzyıl boyunca ağır bedeller ödeyerek en fazla direnen, cesaret ve fedakarlık gösterenler de Kürtler oldu. Dolayısıyla da alternatif çözümler Kürt Özgürlük Hareketi yarattı, onun Önderliği yarattı. Bu da anlaşılır bir durumdur.

3. Dünya Savaşı'nın gelişen pratik adımlarına bakmak lazım. Çünkü gelişen olaylar bu 25 yıldaki olaylarla sıkı sıkıya bağlantılıdır. Saddam'ın bahane olduğu Körfez Savaşı tıpkı El Kaide'ye karşı savaş nedeni olan 11 Eylül gibi bir provokasyondur. Saddam Hüseyin rejiminin de öyle bir karakteri vardı. Serüveni bir Arap milliyetçiliğiydi Irak Baasçılığı. Belki de **Bismark**'ın Almanya'da yaptığına benzer biçimde zorla Arap bölünmüşlüğü ortadan kaldırıp birlik yaratma hayali güdüyordu. Küresel sermaye güçleri, ABD bu ruh halinden, anlayışından yararlandı. Onu Kuveyt'e girmeye teşvik etti, ardından da buna karşı Saddam Hüseyin yönetiminin işgalinden Kuveyt'i kurtarmak üzere bir savaşı gündeme getirdi. Buna dayanarak Ortadoğu'nun stratejik alanlarına silahlı güç koydu. Ortadoğu'dan böyle bir savaşı yürütmek üzere yeni ittifak güçleri ortaya çıkardı. Saddam Hüseyin kuvvetlerine askeri saldırıyla ağır darbe vurup Kuveyt'ten çıkardı. Böylece 1991 Ocağında başlayan ve Mart ayına kadar süren Körfez Savaşı Irak'ı fiilen üçe böldü. Saddam Hüseyin'in siyasi, askeri, ekonomik gücünü ciddi biçimde darbeledi. 36. paralelin kuzeyini, 32. paralelin güneyini güvenli alan haline getirdi, Saddam Hüseyin'in kara ve hava güçlerinin saldırılarına kapattı. Böylece Saddam Hüseyin'i Irak'ın ortasında, Bağdat ve çevresindeki bir yönetim derekesine düşürdü.

Kürt gerillacılığı Filistin direnişi içinde boy verdi

Irak'ın kuzeyinde Kürt bölgesinin bir bölümünde yeni bir siyasi-askeri sistem, Kürt devletçiliği geliştirilirken, güneyde de Şiiler kendilerini yöneten bir sistemleşmeye gittiler. ABD Körfez Savaşıyla yarattığı siyasi duruma dayanarak Kürdistan ve Filistin devrimlerine müdahalede bulundu. 1992'den itibaren **Çevik Güç Operasyonu** temelinde PKK'ye karşı başlatılan saldırılar bunu ifade ediyor. Bu saldırı 92 Güney Savaşı ile başladı, uluslararası komploya kadar devam etti. Diğer yandan Körfez Savaşı'nda Saddam Hüseyin yönetimine destek veren neredeyse tek Arap gücü Yaser Arafat başkanlığındaki Filistin yönetimidir. Oslo süreci ve Ortadoğu Barış Projesi adı altında Filistin devrimini de tasfiye etmeyi amaçlayan bir süreç geliştirdiler. Ortadoğu'yu yönlendiren **Filistin devrimini adım adım eritiler**. Filistin devrimi sadece Arap alemine değil, bütün Ortadoğu'ya yön veriyordu. Ulusal Kurtuluş Hareketleri içerisinde önemli bir yeri vardı. Biz de o devrim zemininde ilk eğitimlerimizi gördük ve Kürt gerillacılığı Filistin direnişi içinde boy verdi. Tuhaftır ki, şimdi Kobanê'de saldırı yoğunlaşırken Gazze'de de yoğunlaştı! Belki tesadüf olabilir ama bu kadarı da çok tesadüf görünmüyor.

Bundan 35 yıl önce Kürtler Filistin direnişi ortamına gidip destek alırken, bugün de Filistin ve Kürdistan üzerindeki çatışmalar eş zamanlı yürüyor. 3. Dünya Savaşı'nın birinci dönemi açısından durum böyledir.

Körfez Savaşı'nın sonuçları üzerinde yürüttüğü mücadele ile ABD bazı kazanımlar elde etti ama istediği sonuçlara ulaşamadı. Ne Kürdistan'da ne Filistin'de ulaşabildi. Buna dayanarak Balkanlarda, Kafkaslarda, Doğu Avrupa'da, Afrika'da ve Asya'da bir dizi siyasi ve askeri saldırı yürüttü. Aslında Körfez Savaşı'ndan sonra Irak'ı parçalayıp Ortadoğu'da bir denetim kurdu. Bunun üzerine dünya genelinde 20. yüzyılda kendisine karşı Sovyetler Birliği ile ittifak içinde ortaya çıkan siyasi güçleri tasfiye etmeye, dengeleri tümünden kendi kontrolüne alıp denetimini küresel düzeye kurmaya çalıştı. Küresel düzeyde belli sonuçları olsa da Ortadoğu'da istediği sonuca ulaşamadı. Büyük Ortadoğu Projesinin içini dolduracak düzeyde bir siyasi güce ve etkinliğe kavuşamadı. Bir çözümsüzlük ve çıkmaz içindeyken **11 Eylül İkiz Kule saldırısı** oldu. Adeta yenilmekte olan ABD'nin imdadına yetişti. 11 Eylül 2001'de İkiz Kule saldırısıyla bir ikinci döneme başladı. ABD yönetimi İkiz Kule saldırılarını vesile ederek ikinci bir Ortadoğu saldırısını planladı ve gündeme getirdi. Önce Afganistan'a, ardından Irak'a saldırı, askeri müdahalede bulundu. 2003 baharında Saddam Hüseyin yönetimini yıktı. Afganistan ve Irak savaşının sonuçlarına dayanarak bölgenin bütün güçlerine siyasi, askeri, ekonomik müdahalelere yöneldi. Suriye'ye, İran'a ve PKK'ye yöneldi. 2002-2004 tasfiyeciliği dediğimiz saldırı aslında ABD'nin böyle bir müdahalesinin parçası olarak ortaya çıktı. PKK'ye yansımaları böyle oldu. Öncesinden zaten uluslararası komployu planlamış, 15 Şubat 99'da Önderlik esaret altına alınmıştı. Hem bu komploya dayanarak, hem de Afganistan ve Irak savaşlarının ortaya çıkardığı sonuçlar üzerinden Kürdistan Özgürlük Devrimi'ni parçalayıp tasfiye etmeyi hedefledi.

Afganistan ve Irak'ın işgali, ardından Türkiye ve Irak'ın ittifak haline getirerek Suriye ve İran'a müdahale arayışları bazı sonuçlar verse de ABD'nin Büyük Ortadoğu Projesi çerçevesinde yeni bir hegemonik sistem kurmasına yetmedi. Halkların özgürlük ve demokrasi

arayışları da Ortadoğu'nun statükoculuğu da buna karşı direndi. Karmaşık ve çelişkili bir çatışma içerisinde ABD müdahaleleri hedeflediği başarıya ulaşamadı. Çıkmaz ve çaresizlik içine girdi. Böyle bir ortamda 2011 başında gelişen **Arap Baharı** denilen isyan hareketleri ortaya çıktı. Aslında bunlar Arap milliyetçiliğinden çözüm bulamayan, ABD müdahalelerinin de çözüm yerine Arap toplumunu daha çok aşağılayan yaklaşımına karşı Arap toplumunun kendisine dayatılan ikinci sınıf toplum olma durumunu tersine çevirme direnişleri olarak tarih sahnesine çıktılar. Örgütlü olanlar da vardı ama esas itibarıyla daha çok bu toplumsal psikolojiye dayalı kitle direnişleri olarak gelişti.

İngiltere ve Fransa Ortadoğu'yu 25'e böldü, ABD 40-50'ye bölecek

Tunus'ta, Mısır'da, Libya'da iktidarlar devrildi. Yemen'de iktidar değişikliği ortaya çıktı. Suriye'ye sızdı ve bir iç savaş hali ortaya çıktı. Şu anda **Suriye'de bir kilitleme yaşanmaktadır**. ABD böyle bir hareketi kendi çözümsüzlüğü için çıkış alanı olarak değerlendirmek istedi. Bir umut gibi gördü. Suriye'de daha önce Körfez Savaşıyla, yine Afganistan ve Irak savaşlarıyla ulaşmak istediği sonuca ulaşmak istedi. Suriye'deki sistemi aşarak en azından Arap alanında tam bir egemenlik kurmayı hesapladı. Arap toplumunun isyanını bu doğrultuda kendi çıkarı için değerlendirmek istedi. Çok kısa sürede ABD'nin bu çabaları da başarısızlıkla sonuçlandı. Yeni bir tıkanma ve çö-

zümsüzlük yaşanmıştır. Tunus'ta kısmi bir istikrar ortaya çıksa da diğer alanlarda bir çıkmaz yaşanmaktadır. Mısır'da **Hüsnü Mübarek** yönetimi devrildi, ardından **İhvan-ı Müslim**'in yönetimi oluştu. Ne var ki İhvan-ı Müslim ABD'nin beklediği gibi uyumlu bir yönetim olmadı. Aksine ABD'nin bölge politikalarını zorlayan bir pozisyon ortaya çıktı. Bunun sonucu askeri darbe yaparak Mısır'ı elde tutmak zorunda kaldı. Mısır'ın yanında Libya da paramparçalılığı yaşamaktadır. ABD'nin müdahale edip sistem kurmak istediği Irak'ta Sünni toplumun yönetimden dışlanması başından beri bir siyasi krizi sürekleştiren etken haline gelmiştir.

Suriye'de çatışmayla bütün bunlara çözüm bulabilir miyim, arayışında olduysa da sonuç alamadı. Ne kadar güç-destek verdiyse de kendi istediği doğrultuda çatışmaları yönetemedi. Esad yönetimini değişikliğe uğratanamadı. Sonunda **Cenevre Konferanslarıyla** Suriye'de çözüm bulmak istedi. Ancak **Cenevre-2**'yle birlikte bu arayışlar iflasla sonuçlandı. Bizzat konferansı toplayan kişi iflas ettiğini ilan etti ve görevden çekildi. Suriye'de ABD politikaları tam bir kördüğüm içinde çözümsüzlüğü yaşamaktadır. Bu, ABD'nin 90'dan itibaren Körfez Savaşıyla başlayan saldırılarının başarısızlıkla sonuçlanması anlamına geliyordu. O zamana kadar mevcut bireysel diktatörlük ifade eden rejimleri değiştirerek rejim değişikliği temelinde ulus üstü sermayenin biraz daha rahat dolaşıp daha fazla kar sağlayacağı bir Ortadoğu sistemi yaratmayı hedefliyordu. Bu stratejisi başarısızlıkla sonuçlandı, hiçbir yerde yeni sistem

“Oslo süreci ve Ortadoğu Barış Projesi adı altında Filistin devrimini de tasfiye etmeyi amaçlayan bir süreç geliştirdiler. Ortadoğu’yu yönlendiren Filistin devrimini adım adım erittiler. Filistin devrimi sadece Arap alemine değil, bütün Ortadoğu’ya yön veriyordu. Ulusal kurtuluş hareketleri içerisinde önemli bir yeri vardı. Biz de o devrim zemininde ilk eğitimlerimizi gördük ve Kürt gerillacılığı Filistin direnişi içinde boy verdi. Tuhaftır ki, şimdi Kobanê’de saldırı yoğunlaşırken Gazze’de de yoğunlaştı!”

ABD parçalayacak, körükleyecek, çatıştıracak

ABD Ortadoğu’da yürüttüğü 3. Dünya Savaşı’nda stratejik değişim yapıyor. Bunu sadece Suriye ve Irak’la sınırlandırması düşünülmemelidir. Türkiye ve İran böyle kaldıkça Suriye ve Irak’ta yeni bir sistem oluşturması mümkün değildir. Türkiye ve İran’ın müdahaleleriyle Suriye ve Irak’taki çıkmazı ABD’ye yaşattılar, başarısız kıldılar. Bölgenin hegemonik güçleri bunlar. Bunlar değişmeden sadece Suriye ve Irak’la Ortadoğu’da yeni bir sistem kurmak mümkün değil. Dolayısıyla bu bir bölgesel plandır. ABD ve müttefikleri bölgeyi daha fazla parçalamaya karar vermiş oluyorlar. Çelişkileri daha çok körükleyecekler, daha çok çatışma içine sokacaklar. Böylece Demokratik Ortadoğu Devriminin zeminini kurutmaya çalışacaklar. Ortadoğu’da alternatif bir demokratik uygarlığın doğuşunu, gelişimini önleyecekler. Ortadoğu’da Demokratik Modernite devriminin gerçekleşmesini engellemiş olacaklar. ABD politikalarını böyle anlamak gereklidir.

İŞİD’i saldırıya geçirdiler, Suriye ve Irak’ı böldüler, ardından İŞİD’i kontrol altına almaya çalışacaklar. Çünkü kendini İslam aleminin sahibi gören, böyle olduğunu iddia eden İŞİD tehlikeli hale gelebilir. Nitekim *“Bütün İslam toprakları benimdir”* diyor. Sünni mezhebe dayanıyor, Şiiliği, diğer dinleri ve inançları katletmeyi hedefliyor. Böyle olunca başta Güney ve Batı Kürdistan olmak üzere, İslam aleminin tümüne yayılmayı hedefliyor. İŞİD’in liderini halife ilan ederek yeni bir Hilafet rejimi geliştirmeye çalışıyorlar. Eğer böyle olursa İsrail ve küresel hegemonya için Irak ve Suriye’den daha tehlikeli hale gelirler. Öyle ki, çevre ile hep çatışma içine giren, gerginlik yaratan bir güç olmalı ama çok büyük, İsrail’i tehdit edecek, bölgede egemenlik kuracak bir güç de olmamalıdır. ABD’nin çıkarına olan budur. Bunu yaratmak için birinci aşamada İŞİD’le Irak ve Suriye’yi böldü, ikinci aşamada ise İŞİD’i kontrol altına almak isteyecek. Hemen böyle bir arayaşa girdiler. Aslında öncesinden bunun olup olmayacağını incelediler, olacağına kanaat getirdikten sonra böyle bir ilk hamleyi yaptılar. Şimdi ikinci aşamaya geçtiler. Bunun için herhalde Esad yönetimi ile uzlaşacaklar; Şam’da, Latkiye’de bir Alevi devleti olmasını öngörecekle. Suriye’de Sünni kesimlerin (İslami Cephe’nin, ÖSO’nun, İhvan-ı Müslimcilerin) belli bir etkisi var. Bunları da belli alanlarda güç yapacaklar. Belki de bunları, hegemonik sistemin etkinliğini en az sorunla sürdürdüğü Ürdün’le birleştirecekler. Bağdat ve güneyinde bir Şii bölgesi ve devleti ortaya çıkarılacak. Doğuda zaten İran var. Böylece doğudan, güneyden ve batıdan İŞİD kuşatılmış olacak.

Rojava Devrimi’ni tasfiye planı KDP-AKP planıdır

Geriye kuzey kalıyor; kuzeyden İŞİD nasıl kontrol altına alınır? Kuzey’de de Kürtler eliyle kontrol sağlanmak isteniyor. Güney Kürdistan’da devlet ilan etmek böyle bir planın parçası olarak gündeme geliyor. Yoksa ne Barzani’nin ne Tala-

hani’nin hazırlığından dolayı değil. Tamamen ABD planları bunu gerektiriyor. Bu doğrultuda Güney Kürdistan’da bir devlet ilanına gidilmeye çalışılıyor. Böyle bir ilan durumu bu temelde gündeme geliyor. İşte bu noktada henüz daha bu proje pratikleştirilmeden genel plan içerisinde KDP-AKP ittifakına rol veriliyor. Kuzeyden İŞİD Kürtlerle kontrol edilecekse, kuşatılacaksa, bunu kuşatacak Kürtlerin KDP öncülüğünde birliğinin yaratılması hedefleniyor. KDP’nin AKP ile birlikte böyle bir stratejisi var. Öyle anlaşılıyor ki, kısa vadede ABD’yi de böyle bir plana ikna etmiş görünüyorlar.

İŞİD’i kontrol altına almak için Rojava’nın bazı bölgelerinin içine alındığı Güney Kürdistan’a dayalı bir Kürt devleti ilan etmek öngörülüyor. Bunun için Rojava Devrimi tasfiye edilecek ve Rojava’nın çoğu terk edilecek. Kobanê saldırısı buradan ortaya çıktı. Aslında bu, üç ay önceki bir plandı. 30 Mart yerel seçimleri öncesinde bir deneme yaptılar. O zaman bu saldırı planı direnişle boşa çıkarılınca bu amaçları ertelenmiş oldu. Önce Rojava’yi tasfiye edip sonra Irak’a İŞİD’i saldırtacaklardı. İlk plan öyleydi. Kobanê direnişi bu planı kırınca yenilediler, planı değiştirdiler. İŞİD’i Irak’ın Sünni Arap bölgesine saldırttılar. Oradan alınan sonuçlara göre şimdi yeniden Rojava Devrimi’ni tasfiye planını gündeme koymuşlardır. Bu plan AKP-KDP planıdır, ABD’nin de bir süreliğine destek verdiğini görüyoruz. Ancak çok uzun süreli destek vereceğini düşünmemek lazım. Bu planın da hedefi şu: Kobanê’yi düşürecekler, Kobanê kırılırsa Efrin etkisiz hale gelmiş olacaktır. Bunun sonucu Cezire yalnız kalacak KDP’ye teslim edilecek.

Kobanê, Rojava Devrimi’nin ilk kıvılcımlandığı, başladığı, Önder Apo’nun 1979’da Türkiye dışına çıktığı yer. Bir de orta halka oluyor. Orta halka koparıldı mı, Cezire ile Efrin arasında bağ kalmıyor. Böylece İŞİD Cezire’ye saldıracak, Cezire yönetimini ağır darbeleyecek, KDP kurtarıcı olarak devreye girecek. Qamişlo, Cezire ve petrol bölgesi Rimelan Başur’a bağlanacak. Böylece bir devlet ilan edecekler. **Kürt petrol emirliği** böyle oluşacak. KDP ve AKP planı, Kobanê’ye dönük gelişen saldırı bu temelde gerçekleşmektedir. Bunu başarırlarsa Suriye’nin ve Irak’ın Kürt bölgelerinden oluşmuş bir devletle de İŞİD’i kuzeyden kuşatmaya alacaklar.

Bu iki aşama başarılı mı, üçüncü aşama gelecektir. Bu sefer bu bölme-parçalama politikasının İran ve Türkiye’ye dönük bölümleri gündeme getirilecektir. Eğer ABD Ortadoğu’da sınırları değiştirme stratejisini esas alırsa bunda Türkiye ve İran’ın durumu da önem kazanacaktır. Böyle bir stratejinin uygulanmasında Kürtlerin pozisyonu, stratejik konumu çok çok önemlidir. Kürtlere bunu yaptırmazsa kimseyle yapamaz. O nedenle ilan edilmiş bir Kürt devletine dayanarak İran’ı ve Türkiye’yi bölmeye çalışacaklar. **Güneyde Kürt devleti oluşturanlar, Kürdistan’ın daha büyük parçaları olan Doğu ve Kuzey Kürdistan’da Kürt inkarı ve imhası politikasını yürütmeyeceklerdir.** Böyle bir ortamda Kuzey ve Doğu’nun inkar ve imhayı kabul etmesi ve statüsüz yaşaması söz konusu olamayacaktır. Dolayısıyla üçüncü

aşamada çatışma İran ve Türkiye sahasına kayacaktır.

Böyle bir plana, İŞİD’le bölgeye yapılan müdahaleye ve Kobanê saldırısına İran ve Türkiye’nin nasıl tutum takınacağı önem kazanmış bulunmaktadır. İŞİD’in Irak’ta saldırısı ve ortaya çıkan durum İran’ın bölgedeki konumunu zayıflatmaktadır. İran, Irak, Suriye, hatta Lübnan’ın da içinde yer aldığı **Şii ke-meri** İran için çok önemliydi. Bu nedenle İŞİD’in saldırılarına çok sert tepki göstermesi bekleniyordu. Beklendiği kadar tepki gelmedi. Bağdat’ı savunmak dışında Maliki yönetimine destekte bulunmadı ve ABD’ye uzlaşma çağırısı yaptı. Demek ki, **İran da Irak’ın parçalanmasından çok rahatsız değil.** Belki de bunu kendisinin yararına görüyor. Parçalanmış Irak güçten düşmüş Irak oluyor. Şimdiye kadar batı sınırında güçlü bir Irak, İran için savaş gerekçesi olmuştu. Irak parçalanmış olursa böyle bir tehditten kurtulmuş olacak. Bunun için İran bu bölünmeden yana rahatsız görünmüyor. Şiileri zaten kendine bağlayacaktır. Sünni yönetimi İran’dan uzaklaştırmış olacaktır. Güney Kürdistan’ı, KDP ile YNK’yi denetim altına almış. Bunların etkin olduğu bir devleti hem İŞİD’e karşı, hem PKK ve PJAK’a karşı kullanabileceğini umut ediyor. O nedenle Güneylilerin ‘kuracağiz’ dediği devletten fazla bir korkusu yok.

Diğer yandan Şiiler arası çatışma ve çelişki de var: **Necef ve Kum Şiiliği** Şii mezhebinde bir öncülük çatışması yaşıyor. Necef tarihsel ve ideolojik bakımdan daha kuvvetli ve topluma daha yakın. Eğer bu güç Irak’ın tümünü içeren bir siyasi-askeri güç haline gelirse Şiilik Irak’ta daha güçlü olur, İran ikinci plana düşer. Ama böyle bir parçalanma Irak Şiiliğinin askeri ve siyasi gücünü zayıflatır ve böylece İran’ın Şii mezhebindeki liderliği güçlenmiş olur. Bu noktada İran’ın mevcut durumdan çok rahatsız olmadığı anlaşılıyor. Kaygısı ve onun için önemli olan Güney Kürdistan’daki durumdur. Güney Kürdistanlı örgütleri iyi tanıdığı, onlarla gizli anlaşmaları olduğu için onlara dayanarak **PJAK’ı** etkisiz kılmayı umut ediyor. Böylece Doğu Kürdistan’da olası bir mücadele gelişimini engelleyebileceğini düşünüyor. 1980’li yıllarda Doğu Kürdistan’da gelişen ayaklanma ve direnişi KDP yoluyla bastırması hala hafızalardaki tazeliğini korumaktadır.

Türkiye’nin planı ne?

Türkiye’nin durumu da ilginçtir. Bu gelişmelerin yaratılmasında Türkiye çok fazla pay sahibi oldu. Suriye’ye savaş açtı, kendine göre bir siyaset izlemek istedi. Maliki yönetimiyle hep çatışmalı oldu. Bugün Irak’ta yaşananlarda önyaykların başında gelmektedir. Güney Kürdistan yönetimiyle en sıkı ekonomik, siyasi ilişkiler içine girdi. **Güney Kürdistan’ı bir yeni sömürge gibi kullandı** ve devletin altyapısı olacak kurumların oluşmasında rol aldı. Siyasi olarak da o düzeyde destek verdi, şimdi de destek veriyor. Dikkat edilirse İŞİD saldırısından sonra açıklama yapan güçlerden birisi de Türkiye yönetimi oldu. AKP sözcülerinin *“Kürdistan bizim kardeşimizdir”* sözleri dikkat çekiciydi. Böyle daha iyi oldu, işlerimiz

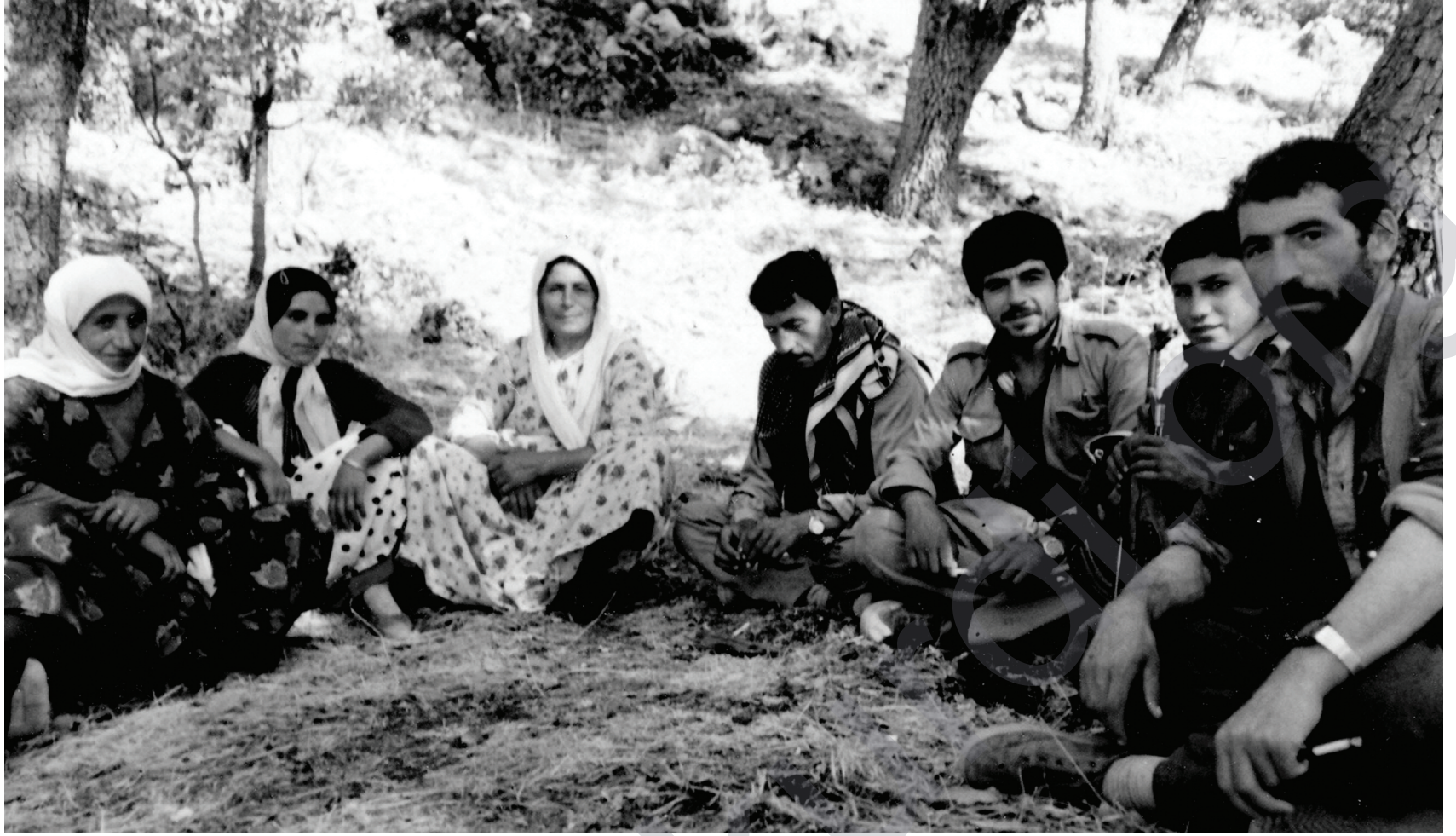
daha iyi yürütürüz, demektedirler. Zaten AKP siyasi olarak Güney Kürdistan’la ilişkiler üzerine kuruludur. AKP politikasının dayanağı olan Güney Kürdistan yönetimiyle daha sıkı ekonomik iş birliği de gelişir. Petrol ticaretini daha fazla geliştiriyorlar. Türkiye’nin böyle bir politika yürütmesinde Güney Kürdistan’la yürütülen ekonomik ve mali ilişkilerin dürtüsü de var. İkincisi, KDP güçlenirse ona dayalı olarak PKK’yi tasfiye etmeyi hedefliyorlar. Zaten “teröre karşı ortak mücadele” dedikleri budur. Hem Rojava’da devrime ortak saldırı yürütüyorlar, hem de Kuzey’de birlikte Türkiye KDP’sini örgütleyiyorlar. Örgütledikleri bu parti cumhurbaşkanlığı seçiminde Tayyip Erdoğan’ı destekliyor. Sözde PKK Kürtlüğüne alternatif Kürtlük AKP Kürtlüğü oluyor, Tayyip Erdoğan Kürtlüğü! İş bu noktaya kadar götürdüler. Bu biçimde PKK’nin gerileyeceği, Kürdistan Özgürlük Devrimi’nin tasfiye edileceği hesabını yapıyorlar.

Türkiye’deki yönetim yaklaşımı budur. Kuşkusuz bu yaklaşım Milli Güvenlik Kuruluna ve devlete aittir. MHP ve CHP’nin bir kesimi buna karşıdır. Bu durumun Türkiye’yi böleceği endişesini taşıyorlar. ABD’nin arkasında olduğunu söylüyorlar. ABD’yi biraz daha iyi tanıdıkları için bundan endişe duyuyorlar. Endişeleri daha çok milliyetçi karakterdedir. Esas olarak bazı demokratik çevreler bu konuda daha duyarlılar ve doğru bir düşünce ve tutuma doğru ilerliyorlar. *“Bu durumda Türkiye’nin tutumu ne olmalı”* diye değerlendiriyorlar. Irak’ı bölerek, Kürdistan devleti ilan ettirilerek belli ki bazı maddi çıkarlar sağlanabilir. Ama bunun Türkiye’ye yansımaları ne olacak? Bu konuda iki şey öngörülüyor; birincisi, **Türkiye bölünebilir**, ikincisi, **faşist diktatörlük daha da katmerli hale gelir.** ABD politikaları uygulanırsa Türkiye’nin gideceği nokta kesinlikle burasıdır. Buna karşı demokratik çevreler daha yüksek sesle muhalefet ediyorlar. Önder Apo’nun geliştirdiği **Demokratik Siyasi Çözüm Projesi’ne** ilgi, eğilim daha fazla gelişiyor. Yine demokratikleşme ve Kürt sorununu çözme hedefiyle ortaya çıkan **Halkların Demokratik Partisi’nin** etkili bir demokratik siyasi hareket haline gelmesinin zeminini de güçleniyor. Böyle bir yön de var.

Türkiye demokratik çevrelerinde ve toplumunda gelişen Kürt Halk Önderi’nin projesiyle Kürt sorununun çözümünü ve Türkiye’nin demokratikleşmesi eğilimini sınırlandırmak, böyle bir gelişmenin HDP’yi güçlendirmesini önlemek için AKP’nin bu son yasayı çıkardığı anlaşılıyor. *“Biz de yeni bir adım atıyoruz, çözümden yanayız”* demeye getiriyorlar. Böyle bir yola girerler mi, bunu gelişmeler gösterecek. Önder Apo da gelişmelerin hangi yöne evrileceğini bu yasadandan sonra atılacak adımlara bağlı olduğunu vurguladı. Eğer heyetler oluşur, müzakere takvimi ortaya çıkartılırsa mevcut yasa muğlak olmaktan çıkıp, söz olmaktan çıkıp fiiliyata dönüşebilir. Önder Apo bunu şart koştu. Hem de seçimden önce yasanın anlam ifade edebilmesi için bu adımların atılması gerektiğini belirtti. AKP yasayı çıkardı, böyle bir hava yarattı. Cumhurbaşkanı seçimi için biraz daha Kürt oyu almak istiyor. Diğer yandan ise Irak’taki gelişmelerin Türkiye’de de-

Garzan'da bir halk mahkemesi

Salih Gezer (Serbest Kiçi)

PKK Merkez Komite üyesi Garzan Eyalet Komutanı Aydın Adsay (Mervan) halkla birlikte...

Etrafı hüzünlü bir sessizlik kapladı. Sık orman, gidecek grupların telaşlı, aceleci hazzırlık sesleriyle hareketlendi. Gerillaların hazır olması gereken an gelip çatmıştı. Ayrılmadan önce 'bir gerilla geleneği' haline gelen, Botan halayına gelmişti sıra. Her zamanki gibi, **Mervan** boynuna asılı duran kefiyenin uçlarını açmıştı. Elinde tuttuğu kefiye ucu havada dalgalandı. **Hayri** pek oynamazdı. Ama Kemal hem söylüyor, hem de oynuyordu. Orman tümünden Botan halayı sesiyle uyandı. Hayatında ilk sefer böyle yabancı, yiğitlik kokan güzel türkü nağmeleriyle yankılanıyordu. Halay genişledi. Akademiden gelenler bütün yorgun kaslarına aldırmadan çabucak yerlerini aldılar bile. Yorgunluk unutulmuştu. Nasıl olsa banyo yapılmış ve birkaç saat dinlenme imkanı bulunmuştu. Her biri birkaç saçı ekmeğini, *Mirtoxa*'yla yiyerek açlıklarını bastırılmıştı. Artık kim dinler yorgunluğu. Hepsisi, "Birlik (yekîni) reket ji Botan'ê / çek bi destan çûn Garzan'ê / keç û xortê Kurdistan'ê" şarkısıyla tempo tutuyordu.

Bu güzel şarkı, Garzan'a açılım gösteren **Mervan** ve **Hayri**'nin komuta ettiği, **Dr. Kendal, Resul Goyî, Kemal Spêrtî, Dilgeş Kiçi Nergiz Qamişlo, Mizgîn, Roza...** ve çok sayıda yiğidin içinde bulunduğu doksan kişilik gerilla grubunun Botan'dan Garzan'a yürüyüşünü simgeliyordu. Ozan Mizgîn'in bu şarkısı, tüm halaylarda söylenmeden olmazdı. Düşmana karşı eylem anının heyecanında, karanlık gece yürüyüşlerinde özellikle bu türkünün yankıları kulaklarda hep çınlardı. Hiç kuşkusuz en zor anlarda bu böyleydi. Ta ki, silah sesleri baskın çıkınca; işte o zaman silah sesleri kulaklarda sert ama hoş bir şekilde vınlamaya başladılar. Şarkının hayat bulma duygusu, insanda bir rahatlama bırakırdı. Alana yeni gelen **Cudî** nereden bilebilirdi ki; Bitlis vadisinde şu anda çektiği ilk ve son halayı olacağını... Mervan ile Hayri'yi bir daha görmeyeceğini nereden bilirdi ki! O devrim koşullarının savaş yasalarının az çok bilincindeydi. "Acımasız yasalar" diye kendi kendine mırıldandı.

Alacakaranlıkta vedalaşma faslı başladı. Coşkulu dilan sesleri yerini hüzünlü bir sessizliğe bıraktı. Etraf derin sessizliğe gömüldü. Çantaların arkasına bağlanmış çaydanlıkların, su bidonlarının hüzün dolu tıkırtısı duyulmaya başladı. Yollar göründü. Yakıcı bir kucaklaşma başını alıp gitti. Kelepçelenmiş dudaklar bir an aralandı. "Serkeftin", "görüürüz" dudaklardan döküldü... Mervan'a sarılmış Cudî, bırakmak istemiyordu adeta. Öpüştüler, uzun süre öyle kaldılar. Mervan'ın boynuna dolanmış hamail kefiyesinde güzel bir sabun kokusu yayılıyordu. Daha yeni yıkanmıştı. Cudî, Mervan'ı göğsüne basarken kokuyu da içine çekti. Mervan "Hadi, Cudî, seni düşmana indireceğin darbeden tanımak istiyorum. Gücümüzü bahara sağlam çıkarırsak bizim için büyük başarı olur. Bahar, ıslak toprağa yeşil yeşil gülümseyişinde, bizde silah nam-lusuyla bu gülümseyişe katılırız. Eylem hamlesiyile baharın görkemine eşlik ederiz. Baharın neşeli yüzünü görmek

ah! Ne heyecanlı duygu? Tüm eyalet sahasını bir gerilla eylemselliğine dönüştüreceğiz" diye bitirdi özlem yüklü bir ifadeyle.

Kemal ile Cudî, Mutki yolcularıydı. En son sırada bekleyen Hayri, ikisini de tek tek güçlü kollarıyla yakaladı. Sıktı. Yakıcı bir kucaklaşma... "Geç kalmayın yolda, Hürmüz köyünde konuşlanmış düşman gücünü geçene dek dikkatli olun. Orada pusuya düşmek kötü olur. Yol dardır ve kurtulma imkanı zor. Çünkü bir taraf dar ve uçurum, diğer taraf asfalt yol ve Bitlis çayıdır. Orada pusu atıyorlar, takılmak ölmekle eşittir." Hayri bir grupla Bitlis'in doğusundan Tatvan'a geçecekti, yolları daha elverişli. Pusulara almırmaz, burası engeli, Şirvan-Bitlis arazisidir. Eyalet ender rastlanacak derecede bir coğrafik yapıya sahipti. Kemal, Cudî sekiz kişilik grubuyla Bitlis vadisine döküldüler. Cudî ile birlikte beşi Mahsum Korkmaz Akademisi'nden, Kemal ile iki gerilla da eyalet gücünden oluşuyordu.

Ferhat Tepe ile son kucaklaşma...

Bir gün evvel, Bitlis'teki milislerle kurulan irtibat sonucu bir randevu ayarlanmıştı. Randevuya taksit şoförü ve ateşli yurtsever, aynı zamanda cesur bir militan olan **Ferhat Tepe**'nin gelmesi bekleniyordu. Caddeye varıldığı an güneş çoktan **Qêlanis Dağı**'nın arkasına saklanmıştı. Hakimiyetini geceye, yeni bir doğuşa kadar devretmişti. Bu esnada bir araç durdu. Farlarını söndürdü. Kemal "tamam, odur" dedi. Sevinci yüzüne yansiyordu. "Acele edelim ama önce iki arkadaş yanaşsın işaret ettiklerinde gideriz." iki gerilla öne doğru fırladı. Silahlarını ortasından kavrayarak ilerlediler araca doğru. "Tilki sesi çıkarın, eğer o kurt sesiyle işaret ettiyse odur ve gidin. Aksi halde geri gelin, daha dikkatli, duyarlı bir şekilde tekrar kontrol ederiz" dedi Kemal gidenlerin ardından. Bu konuda oldukça duyarlıydı. Duyarlılığı da yaşadığı tecrübelerden kaynaklıydı. Bir

yıl öncesinde Dr. Kendal böyle bir hata sonucu şehit düşmüştü. Bir daha bu hataya düşmek olmazdı. İşaretle parola birbirine uymuştu. Gidenlerin işareti üzerine grup oradaydı.

Gelen Ferhat'tı, "Hadi dedi, aceleyle. Araçlar gelmeden binelim, yoldan gelirken, kontrol ettim. Bir şey yok. Hürmüz köyünün aşağısına kadar rahat gideriz, sonra inersiniz. Tehlikeli bölgeyi yürüyerek geçin. Sonra Muhtit köyünün okulunun yanındaki bahçe de kalın, oraya geleceğim. Korna sesiyle gelip binersiniz" dedi. Cesur ve akıllıca bir plandı. Aceleyle araca atıldılar. Az sonra "tamam burada inmeniz gerekir" dedi Ferhat. Kendisi Hürmüz köyünün köprüsünü geçti. Oyalanmak amacıyla Bitlis'e gitti. Bir saat sonra gelecekti. Şüphe uyandırmaması diye Hürmüz köyünün üstünden bir kavis çizen gerillalar hedefine varmıştı. Köyün üstündeki dar ve keçi yolu olan bir patikayı takip edeceklereydi.

Gecenin karanlık ve sessizliğine gömülmüş olan okulun etrafında in cin top oynuyordu. Gerillalar bu tür oyunları severdi. Hemen katıldılar. Bahçede durdular. Beklediler. Bir aracın farlarından yayılan ışığın yamaca vurduğunu görünce sevindiler. Hareketlendiler. Çok sürmedi sevinçleri, köyün minibüsüyü gelen araç. Yerlerine sinerek kalmaya devam ettiler. Kısa bir süre sonra, tekrar karşı yamaç aydınlandı. Bir araç geliyordu. Araç okula yanaşınca, hafiften bir korna sesiyle işaret etti. Bu Ferhat olsa gerek. Önce iki gerilla, ardından bütün grup aracın içindeydi. Ferhat gaza bastı. Mutki'ye doğru yola koyuldu. "Bitlis Mutki arası yolun üzerindeki **Serê Darê** dir burası" dedi Kemal. Ferhat'a bir saate yakın durmasını ve aracına bozulmuş numarası yaparak kalmasını söyledi. Sonra "Sen bekle, biz geliyoruz" dedi. Giderken Cudî'yle birlikte Serê Darê denilen bir boğazı kontrol etmek için ayrıldılar. **Alkan koçerlerinin** verdiği istihbarat ve yapılan keşif üzerine öğlen saat bir de, Mutki'den-Bitlis'e üç askeri

araç devriye olarak geziyormuş. Bu konvoyu pusu kurmak planıyla, araziye gözden geçireceklerdi. Pusunun yeri, savunma, yol kesme, gözcü yerlerini tespit ettiler. Zozan olan Serêdarê den Bitlis'in kenar mahallesi gözüküyor. Bir silah menziline girecek yakınlıkta duruyor. Adeta derin vadide saklanmıştı. Mutki ise yarım saat bir mesafede batıya düşüyordu. Pusu noktasının üst tarafı uçurum, alt tarafı ise düzlüktü. Üstelik dar bir virajdan oluşuyor, viraj nedeniyle gelen araçların pusu kapsamına girmeyene kadar, fark edilmesi zor. Araziyi incelemekten dönen Kemal, Cudî'ye dönerek "hım ne diyorsun Cudî" diye sordu. "Bence eylem için uygun yer" diye yanıtladı. Kemal, "o halde eyleme yarın başlayalım" dedi. Ferhat'ın yanına gidip, 'tamam yola devam' dedi. Ferhat'ın bir gaza basmasıyla, kendilerini Mutki'ye bağlı **Kerpê** köyünün yanında bulmaları bir olmuştu. "İnelim" dedi Kemal. Buna karşın Ferhat, "Siz bilirsiniz, çünkü köye bu saatte girilmemeli bence" demesiyle, Ferhat'la kucaklaşma bir oldu. Bu Ferhat'la son görüşme olacaktı.

Daha sonra devlet güçlerince gazetecilik görevini yapmaya çalışırken, kör olmayıpta kör diye isimlendirilen bir kurşuna kurban olacağını bilemezdi kimse. Ferhat Tepe gibi gençcecik bedenler ne ilk, ne de sondu. Ferhat'ın katledilmesi geniş yankı yapmıştı. Medyanın gündemine girdi aylarca. Gerillalar çok etkilenmişti. Hep o geceki yolculuk zarfındaki Ferhat'ı konuşur oldular. Ferhat, Bitlis'te öncülük rolünü oynadı. Ferhat'ın şahadeti tüm yurtsever halka örnek oldu. O Apocu ruhlu, bir şehir gerillasıydı. Bu nedenle faili meçhullerin hain kurşunlarına hedef seçilmişti.

Kerpê çevresinin zozanları, yazın Siirt ve Batman koçerlerinin yazlık mekanıydı. Yazın zozanlar, çoban ve be-rivanlarla dolup taşardı. Bütün koca alan, koyun sürüleriyle renk kazanırdı. Şimdi sadece zom yerlerinde kalan hayvan postları, kemikleri bulunuyordu.

Her taraf ıssız ve tozlara boğulmuştu. Buralardan geçen koyun sürüleri toprağı küllere dönüştürmüştü.

Alandaki gerillalarla randevulaşma için bir zom yeri verilmişti. Bir evin ocağına bir not bırakılacaktı. Buna gerillalar posta kutusu derlerdi. Notu alanda notu atan da bu yeri bilirdi. Bu ev gerillaların çoğu sefer uğradığı yurtsever bir aileydi. İlk uğrayan bu nota göre kendini ayarlayacaktı. Zom yerine varıldı. Gece epey ilerlemiş, çevredeki guguk kuşlarının sesiyle hazin ve melankolik bir hava oba yerinde esiyordu. Akşam Qêlanis dağının arkasında gizlenen güneş, Bitlis şehri kucığında tutan **Küris** dağının ardından çıkmaya yelteniyordu.

Kemal, ocağın üstüne eğildi. Küllerine dikkati takılmıştı. Sonra silah şışıyle eşelemeye çalıştı. Belki orası posta kutusuydu. Notu arıyordu. Bir süre uğraştı. Önce hafiften ve dikkatli, sonra daha hızlı karıştırdı. Aradığını buldu. Naylon sarılmış küçük bir şeydi bu. Bir notta. El fenerinin ışığına tutup, okudu. Notta bir saat mesafedeki zozanlarda kaldıkları belirtiliyordu. Kemal "hıı keçi noktasındadır" diye mırıldandı. Gerillalarda nokta isimleri genelde yaşadıkları ve kendilerinde iz bırakan ya da herkeste, birlikte kalanlarda iz bırakan anılardan seçilir. Bu ortak bir hafıza oluşturmada önemli bir rol oynar. Koçerlerin gerillalara verdiği bir keçiği burada kesmişlerdi. Bu nedenle buraya 'keçi noktası' adı koymuşlardı. Doğru ve dizgin bir şekilde oraya yöneldi o grup. Noktada herhangi bir iz, ses, seda yoktu ve uğrayan da olmamıştı. "Acaba niye bu noktayı tarif etmişler" diye sordu Kemal merakla. Sonra "neyse, şu üste çıkıp orada sabahlayalım, sonra dürbünle iki arkadaş üst yaylaları kontrol edeceğiz, değilse orada akşamleyin Kerpê köyüne gidip milisleri soracağız. Bu çevrede olup olmadıklarını öğreniriz" dedi.

Kara kış yaklaşıyordu. Yaylaların tüm ağırlığıyla soğumaya yüz tuttuğu

'Halkımızın direnme ruhunu söndüremeyecekler...'

Mehmet Hayri Durmuş yoldaşın ailesine Kasım 1980 tarihinde yazdığı mektup...

Dünyanın her yerinde olduğu gibi görev ve sorumluluğunu bilen bir kişi olarak ben de halkımın kurtuluşu, ülkemizin özgürlüğü için mücadeleye katıldım. 1973'ten 1979 yılına kadar faal olarak çalıştım. 30 Kasım 1979 tarihinde Türk polisi ve ordusunun düzenledikleri bir operasyonda yakalanarak esir edildim. Şu anda yüzlerce yoldaşım, yüzlerce yurtsever, demokrat insanla beraber Diyarbakır Askeri Hapishanesi'nde bulunmaktayım. Zindanlardan size sesleniyorum, ama bu sizi asla umutsuzluğa düşürmemelidir. Soğukkanlı olunuz ve **geleceğe umutla bakınız**. Ve aylardır ilk defa size mektup yazdığım için, özlediğümü veya özlem çektiğimi (yani sizi özlediğimi) sanmayın. Daha mektubumun başındayken şunu size belirteyim ki, benim düşüncem veya üzümtüm olsa olsa ülkem ve halkımla ilgilidir; sizin için özel bir üzüntüm, özlemim, hasretim yoktur. Ama siz öyle değilsiniz. Pekçok konuda merak eder, tartışırırsınız. Size bazı konularda bilgi vermek, nasıl davranmanız gerektiğini izah etmek için bu mektubu yazma ihtiyacını duydum.

Mücadeleye nasıl ve niçin katıldığımı size uzun uzun anlatacak değilim. Bunu beraber olduğumuz dönemlerde pekçok defa anlattığımı hatırlıyorum. Eğer kafalarınıza bir şeyler girmediyse bundan sonra mücadeleyi faal olarak yürütecek olan yoldaşlarım tüm halkımızı ve sizleri eğitecek ve aydınlatacaktır. Yalnız şunu söyleyeyim ki, **mücadeleye katılmam sadece ve sadece ülkem ve halkımın, insanlığın çıkarı için olmuştur**. Asla bir zorlanma veya aldanma sonucu değil, sorumluluğumu ve tarihin bana yüklediği görevleri çok iyi bilerek mücadeleye atıldım. Bunda hiçbir kuşkunuz olmasın.

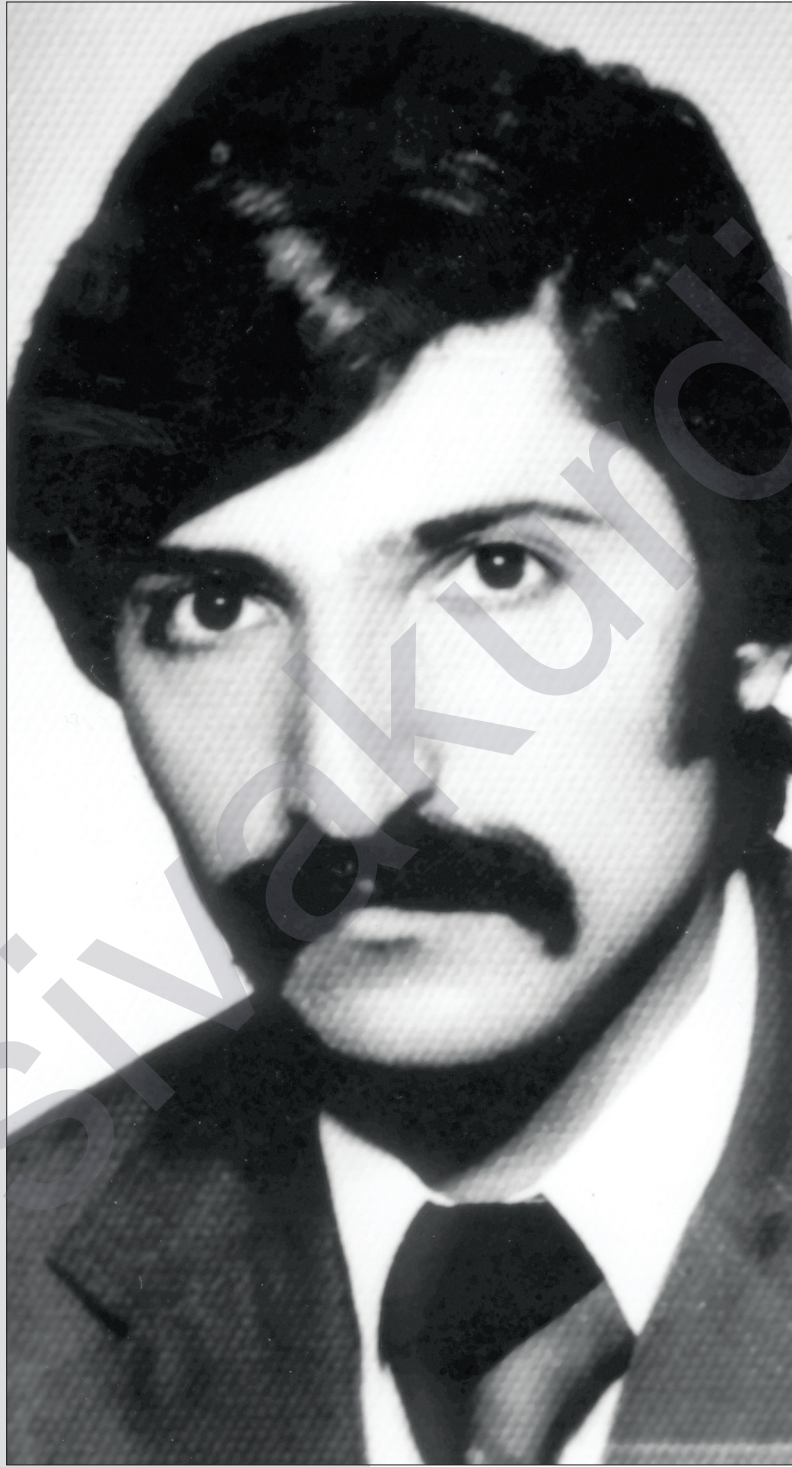
Ülkemin bağımsızlığı, halkımın kurtuluşu için 7 yıl faal olarak mücadele ettim. Bu süre size çok gelebilir ama her şeyini devrimci yurtsever mücadeleye, halkına ve insanlığa adayan bir siyaset adamı için çok küçük bir zaman parçasıdır. Ben daha mücadeleye atıldığım ilk günden beri çok iyi biliyordum ki, **ülkelerin, halkların kurtuluşu öyle birkaç ayda, birkaç yılda gerçekleşmez**. Yine mücadele içinde çok iyi öğrendim ki, Kürdistan gibi bir ülkenin kurtuluşu, halkımızın refaha kavuşması nesillerin işidir. Bu nedenle tüm yoldaşlarım gibi ben de mücadele azmiyle doluydum. Daha yıllarca, ömrümün sonuna kadar faal olarak mücadele etmek istiyordum. Ama yakalandım ve tutsak edildim. Faal mücadeleden alıkonuldum. Bu beni üzüyor, fakat halkımın, arkadaşlarımların, Türk militarizminin ayakları altında ezildiğini, baskınlarda ve işkencelerde kahpece katledildiğini gördükçe veya duydukça kinim ve öfkem bir kat daha artıyor. Devrime bağlılık ve inancım o kadar pekiyor. Tüm inancım ve azmimle mücadelemi sürdürüleceğim. Zindanda da olsa, yoldaşlarımdan ve halkımın çıkarlarından ayrılmayacağım.

Geçen yedi yıl içinde tüm yeteneklerimi, bilgimi ve becerilerimi kullanarak halkıma yararlı olmaya çalıştım. Yoldaşlarımla beraber Kürdistan'ı dolaşarak ülkemizin ve halkımızın gerçek sorunlarını doğru kavradım. Ülkemiz gençlerine, aydınlarına, yer yer halk kitlelerine gerçekleri kavratmaya çalıştım. Cahil kalmanın, perişan olmanın, katliamlara uğramanın, horlanmanın, sömürülmenin, zenginlik kaynaklarımızın talan ve yağma edilmesinin, dilimiz ve kültürümüz üzerinde tahribat yaparak halkımızı kişiliksizleştirmenin, açsuz perişan olan insanlarımızın İstanbul'larda, Adana'larda, Hatay ve diğer diyarlarda kölece çalıştırılmasının nedenlerini, dilim döndükçe anlattım. Bütün bu kötülüklerin sorumlusunun Türk sömürgecileri ve onların uşakları olan Kürt hainleri -ağalar, kompradorlar, zenginler- olduğunu halkıma izah etmeye çalıştım.

Bu tür propagandalar yapmakla iş bitmez. Yalnız bu propagandalarla ne ülke kurtulur, ne halk özgürlüğe kavuşur. Dünyanın hiçbir yerinde böyle bir şeye rastlanmamıştır. **Kurtuluş ve özgürlüğe kavuşmak için halkın birlik yapması, hainlere ve tüm düşmanlarımıza karşı savaşması gerekir**. Ama halk nasıl birlik olur? Savaşan bir halk cephesi nasıl yaratılır? Bu sorulara cevap vermemiz gerekir. Halk kendi kendine birlik olur mu? Hayır. Herkes bilir ki cahil ve güçsüz olan halkımız kendi başına örgütlenemez, cephe kuramaz. Daha doğrusu dünyanın hiçbir yerinde görülmemiştir. Ezilen, sömürülen halklar içinden çıkan aydınlar, yurtseverler, devrimciler büyük bir fedakarlık yaparak halkı aydınlatmaya, örgütlemeye, bir savaş cephesi yaratmaya çalışırlar. Vietnam'da da, Angola'da da, Filistin'de de ve dünyanın her yerinde bu böyle olmuştur.

İşte görev ve sorumluluğunu bilen bir kişi olarak, yani aydın, devrimci bir insan olarak ben de aynı inancı paylaştığım yoldaşlarım ile beraber Kürdistan gençlerini, köylülerini, proleterlerini, velhasıl tüm emekçilerini ve yurtseverleri örgütlemek ve mücadeleye sevk etmek için her şeyimi mücadeleye verdim. Yani diğer yoldaşlarım gibi ben de politikaya girdim. Kürdistan halkının nasıl kurtuluşa gidebileceğini hem kavradım, hem de yoldaşlarımla beraber kavratmaya çalıştım.

Başta bir avuç insandık, kimse bizi ciddiye almıyordu. Sahte devrimci gruplar aleyhimize her türlü iftira ve karalamayı yaptılar. Ama bizi dağıtamadılar. **Çünkü haklıydık, çünkü politikamız, ideolojimiz doğrudu, çünkü mücadele anlayışımız doğrudu, çünkü hiçbir menfaat beklemeksizin, fedakarca mücadele ediyorduk**. Bu nedenle kısa za-

'Ben bir siyaset adamıyım, bir davaya baş koydum. Beni yönlendirecek olan, bağlı olduğum ilkeler, bağlı olduğum ideoloji ve politikadır. Doğru bildiğim yolda, en küçük taviz vermeksizin, mücadelemi sürdüreceğim.'

manda, Kürdistan'ın pekçok yerinde devrimci gençler, yurtseverler, demokratlar hareketimizin yanında yer aldı. Halkımız imkanları ile bize yardımcı oldu. Yürüttüğümüz mücadeleye gençler dışında, işçiler ve köylüler de faal olarak katıldılar, görevler aldılar.

Sömürgeci Türk devleti, hareketimizin gelişip, güçlenmesi karşısında şaşkınlığa düştü. Faşistleri, ağaları, ajan örgütleri, hain ağaların eşkiya çetelerini üzerimize saldırttı. Bizi yoketmek, dağıtmak istiyordu. Ama devletin bu vahşi politikasına karşı biz de boş kalmadık ve mücadele yolunu tercih ederek, bize saldıranlara karşı şiddete başvurduk. Halkımızın ve yurtseverlerin, devrimcilerin başbelası faşist militanlar, ağalar yok edildi veya Kürdistan'ı terk ettiler. Ajan örgütlerle mücadelemiz devam etti. Tabii bu mücadelede kayıplar verdik. **Haki Karer, Halil Çavgun** ve daha pekçok yoldaşlarımız veya taraftarlarımız öldürüldü. Buna rağmen mücadelemizi durduramadılar. Türk devleti ve uşakları daha çok zarar gördü.

Hilvan'da eşkiya çetelerini dağıttık ve teslim aldık. Ülkemizin pekçok yerinde hainler yok edildi veya teslim alındı. Halk, mücadelemize güvendi ve kitleler halinde mücadeleye katıldı. **Hilvan, Ceylanpınar, Batman, Derik, Kızıltepe, Suruç** ve daha pekçok kaza ve köyde hareketimizin denetimi sağlandı. Buraların belediyeleri hareketimizin denetimini gördü. Dersim, Bingöl, Antep ve diğer yerlerde hareketimiz büyük gelişmeler katetti. 1978 sonlarında tüm halkımıza bir müjdemiz oldu. **PKK (Partiya Karkerên Kurdistan)** bu tarihte kuruldu.

Ülkemizi bağımsızlığı, halkımızı özgürlüğe götürecektir olan PKK'nin kurulması ve mücadeleyi hızlandırması sömürgecileri çok korkuttu. Ajanlar, faşistler ve eşkiya çeteleri bir şey yapamayınca, bize ve halkımıza karşı direkt kendi ordularını çıkardılar. 1979 başında bildiğimiz gibi tüm Kürdistan'da sıkıyönetim ilan ettiler. Hedef PKK'yi ve Kürt halkını katletmek, ezmek, sindirmek ve bağımsızlık düşüncesini özgürlük ateşini söndürmek idi. Ama ateş Kürdistan'ın her tarafını sarmıştı. Bunu kısa sürede söndürmek Türk ordusunun başaramayacağı bir işti. Sıkıyönetime rağmen PKK mücadeleyi sürdürdü. Hem hainlere, hem de Türk polisi ve askerlerine karşı canımızı dişimize takarak direndik. Tüm zorluklara rağmen halkımız bizim yanımızda yer aldı, bizi korudu, faal olarak mücadeleye katıldı.

Zaman geçtikçe sömürgeci Türk devleti tüm gücünü üzerimize saldırttı. Halkımıza karşı taarruza geçti. Hilvan ve Siverek gibi, Batman, Kızıltepe, Derik, Ceylanpınar gibi yerlerde, onbinlerce asker tarafından

sık sık aramalar, operasyonlar, tutuklamalar yapıldı. Kadın, erkek, çocuklar işkencelerden geçirildi. Büyük katliamlar yapıldı. Türk ordusunun bu vahşi taarruzuna karşı da direndik. Onlarca yoldaşımız ve halktan insanlar, yerli hainler veya Türk askerleri tarafından öldürüldü. **Salih Kandal, Cuma Tak, Ahmet Kurt, Metin Turgut, Aytekin Tuğluk, Edip Solmaz** gibi hareketimizin önderleri ve pek çok yoldaşımız katledildi. Yüzlerce yoldaşımız ve taraftarımız tutuklandı ve insanlık dışı işkencelerden sonra zindanlara atıldı. İşte Türk ordusunun taarruza geçtiği 1979-1980 yılları içinde mücadele ederken esir alınan yüzlerce insan ve yoldaşım gibi ben de yakalanarak esir edildim.

1980 yılı içinde hareketimiz büyük kayıplar verdi. Benim gibi hareketimizin üst düzeyde önemli görevler alan çok sayıda arkadaş öldürüldü veya esir edildi. Ama PKK halkımız arasında öyle bir kök salmıştı ki, dökülen kanlar, insanlık dışı işkenceler, tutuklamalar mücadelemizi yok edemedi. Her yakalamadan sonra halkımızın desteği ile PKK yeniden toplanarak mücadeleyi sürdürdü. Düş-

'Ara bir yerdesiniz ve bu çok trajik'

Önder Apo ile Ömer Özsökmenler (Ozan) yoldaşın diyalogları...

Ömer Özsökmenler (Ozan)

PKK'ye egemen kılmak istediğimiz ruhu ve yaşam tarzını acaba en esaslı noktadan kavrayanlar var mı? Bu soruya kaç kişi cevap verebilir? Farklı yaşam boyutlarınız, farklı şekillenmeleriniz var. Sınıfsal, ulusal, kültür düzeyleri oldukça farklı.

İnsanın kendisine ve tarihine baktığımızda önemli gelişmelere yol açanlar, mevcut küfrün, ondan kaynaklanan yaşam tarzıyla, alışkanlıklarıyla savaştıkları oranda özgürleşirler. Mücadele, mücahit kelimeleri de bundan ileri gelir. Ortadoğu'da yıllarca bazıları bu kavramlarla yaşamış, savaşmış, tarikatlar kurmuş, mezhepler kurmuş, çok büyük şeyler yapmışlar.

Bu önderlerin müthiş vurduklarını biliyoruz. Haklı veya haksız temelde, mühim olan kendilerine hedef belirliyorlar. Hedefleri belirledikten sonra, kişiliklerini müthiş eğitiyorlar. Tarih incelenebilir. Her kişilik, her parti, her devlet nasıl ortaya

çıkması? Kime karşı, nasıl ve neyi esas almış?

Tarih bilinciniz sağlam gelişmiyor. İnsanları esas almamanız kesinlikle yanlış. Zaten kendinizi bile doğru ele almıyorsunuz. Böyle olunca da sallanıp duruyorsunuz. Sağlam bir yürüyüşünüz, kahramanca bir yürüyüşünüz olamaz. Yıllardır derinliğine, çok yönlü gerçekleri ortaya koymamıza rağmen bireysel seyre diyorsunuz, yüzeyde geziyorsunuz. Derinliğine kulaç atma fazla gelişmiyor.

Saflarda küçük-burjuva tarzı etkili oldu

Mevcut kişilikler fazla derin, kapsamlı, boyutlu, militanca değil.

Garip bir durumu yaşıyorsunuz aslında. Sizi düzenin tehlikeli dayatmalarından kurtarmakla birlikte ara bir yerdesiniz. Bu ara yer de trajik sonuçlara yol açıyor. Zorlanıyorsunuz, insan sizlere

ÖMER ÖZSÖKMENLER (Ozan) Büyük militan Ömer Özsökmenler (Ozan), Doktor Şivanlarla birlikte devrimci mücadeleye atıldı. 1969-70'li yıllarda Filistin'de eğitim görmüş ender militanlardan olan Özsökmenler, 60'li yıllardan 1980'lere kadar Güney Kürdistan, Suriye, Lübnan ve Kuzey Kürdistan'da devrimci faaliyet yürütür. 1980'de cezaevine giren Ozan yoldaş 1989'a kadar Türkiye sol örgütlerinde yer aldı. Sonra yönünü Kürdistan'a, PKK'ye çevirir. Bir gerilla olarak dağlarda olmak özlemine çektiği bir duyguydu. Artık o, Anadolu ve Mezopotamya'nın özgürlük savaşçılarından, ozanlarından birisidir. Ömer Özsökmenler, 16 Mayıs 1997'de işbirlikçi ihanetin saldırısı sonucunda gerçekleşen ve tarihe "Hewlêr Katliamı" olarak geçen olayda bindirildiği araçta fedai eylemi gerçekleştirerek yaşamını yitirdi...

acıyor. Dert kokuyorsunuz, acı, üzüntü ve komedi kaynağı oluyorsunuz.

Gölgendezde kaç kişi barınabiliyor?

Kişiliğiniz, kaç kişiye cesaret verebiliyor? Bunları düşünmüyorsunuz. Halbuki temel yaşamımız budur. Tüm gücümüzle yapmak istediğimiz bu hususlar, önderlik gerçeğinin kendisidir. Tuhaflı! Bunca çabaya rağmen, öyle hatırı sayılır kaç kişi var desek, el kaldıracak kişi çok az.

Çözmek zorundayız, çünkü siz düzeni terk etmiş adamlarsınız. Fakat neye yol almak istediğinizi tam kestirememişsiniz, onun yolunu-yordamını bulamamışsınız. Bulsanız bile ona gereken hakimiyeti, nizamı dayatamamışsınız.

Sizi kim taşıyabilir?

Bugün halkın bütün umutları bize yüklenmiş durumda. Ben bunu bile sakıncalı görüyorum. Bir halk bütün umutlarını bir kişiye bağlamamalı, her şey bir kişinin dirayetiyle yürümemelidir. Daha fazla şeyin

yapılması gerektiğine herkes anlayış, kavrayış getirmelidir. Ondan öteye, onu bizzat kurulaştırmalıdır. Zaten PKK'deki oluşumu biraz daha bu temelde sonuca yakın götürmek gerekiyor. Bu iş çocuklarla yürümez, kendini kandırmacı yöntemlerle hiç mi hiç yürümez. Eskiden zor-bela taşıyarak sizi buraya kadar getirdik diyelim ama şimdi birçok şey doğru karar verebilirsiniz. Halk bile yıllarca gözlemedi bizi, denedi, sınıdı, kararını şimdi sizden daha sağlam veriyor, şimdi kararda güçlüdür, yürüyüşte güçlüdür.

Devrimciler, biraz yarı-aydın insanlardır. **Yarı aydınlık kendi beraberinde bir yığın yetmezliği getirir.** Kararda ikirciklik getirir, bireysel hesapçılığa yol açar. Sizinki biraz da bundan kaynaklanıyor. Hesap yapmaya çalışıyorsunuz. Bu hesaplar çok önceden de başarıyla yapılması gerekirken, olmayacak yerde

olmayacak alanlarda ve zamanlarda yapmanız, devrimin de bir nizamı, bir disiplini olduğu için, sizleri güç duruma götürür. Hesabı zamanında yapacağınız, doğru sonuçları çıkaracağınız ve bunun adı da çizgide tam yürümedir.

Sanıldığından daha fazla saflarda küçük-burjuva tarzı etkili oldu.

Sözümüne özgürlüğümü konuşuyorum, kendimi yaşıyorum adı altında aslında temel kavramlara, temel oluşumlara yüzeysel, oldukça iddiasız, sonuç almayacak bir biçimde, tam küçük-burjuva bir yaklaşım gösterildi. Bütün gücümüzle bunun böyle olmaması için her şeyimizi ortaya koyduk.

Unutmayın ki biz sıfırlardan, hatta eksilerden buralara nasıl gelmeyi becerdik? Hiç de elimi böyle sobaya koymadan, ateşe koymadan getirebildim. Bu bir sanattır da ondan. Ben sizi zora sokmadım. Kendimi sizden daha fazla zora soktum. Sizden daha fazla zoru yaşadım ama bir sanat inceliğiyle bu işleri yürüttüğüm için böyle oldum. Sizin tarzınız, ateşi ele almadır, tabii ki bu da sizi yakar. Bizim köylülerin üretim tekniğiyle en gelişmiş sanayi teknikleri arasındaki uygulamaya bakalım. Savaşı bazıları bu köylü tarzı, köylü tekniğiyle götürmeye çalışıyor ki, halk savaşında hele özellikle karşıımızda özel savaş bu kadar gelişmişken sonuç almak çok zor.

Pratiğe gidenlerin içine düştüğü hatalar haklı olarak bu sorunları tekrar tekrar gündeme getiriyor. Zamansız kayıplara, yerinde olmayan kayıplara baktığımızda, kesin bizim militan, komutan veya savaşçı gerçeğimize daha derinden taktik biçim vermeme gerektiğini ortaya koyuyor. Bazı kayıpları doğal karşılamıyorum, insan içine de sindiremez. Bir örgütün yenilgisi, bu noktada başlar. Bir kişinin yenilgisi veya başarısı da bu ölçüler temelinde ortaya çıkar.

Bu bir süreçtir ve sürecin kaderi de baştan belirlenmiştir.

Sık sık söylerim; yeniden sağlam temelde başlangıçlar yapalım. Alışkanlıkların gücü üzerimizde çok etkili. Dolayısıyla iç savaş zayıf geliyor. Türkiye'nin özellikle 12 Eylül'ün dayattığı yaşam tarzına bakalım; hatta reel-sosyalizmin sıkı irtibatlar vardır. Kitlelerin içine yoneldiği durum aslında çok garip. Tüketici toplum özellikleri deniliyor... Eşya, eşya, eşya! Eşyaya tapınma var. Böyle bir tüketici toplumun dünyayı bile yıkıma götürdüğünü biliyoruz. Bunlar her türlü çevre kirliliği, her türlü hastalık, her türlü toplumsal hastalıktır.

Düzenin dayattığı çılgınlıklar, toplumun çözülüşü, son tahlilde nereye dayanır?

Zincirden boşalmış kişiliklere dayanır. Bunu politikaya dönüştürsek, karşı-

devrim olur, faşizm olur. Çizgi olarak bu tip şeylere, anlamsız karşılıklara, alternatif olmaya çalışan bir hareketiz. Bizim yaşam tarzımız, tam zıt koşullarda ele alınıyor. O açıdan böyle zor günler bizim açımızdan iyi gelişmelere yol açan nefsimizi daha iyi terbiye etmeye, haddimizi daha iyi tanımaya yarar.

İnsan, yeryüzünde, evrende zayıf bir yaratıktır. Yani kendini yaşatma konusunda mutlaka manevi silahlarla birlikte, maddi silahları yerinde kullanmak zorunda olan bir varlıktır. Bunu yapmazsa yaşayamaz. Mevcut çılgınlıkları ise **yaşamın tehditleri, yaşamın kasapları, yaşamın barbarları** olarak değerlendiriyoruz. Bunlar insanlık gerçekleridir. İnsanlık gerçeklerini de kavrayamazsak, kendi gerçekliğimizi kavrayamayız.

Bunu şunun için söylüyorum; belli ki bir çizgi dahilinde yürümeyi kabul etmiş insanlarsınız. Kabul ederken, bunun gereklerini başlangıçtan itibaren derinden düşünerek, ölçüp biçerek yerine getirmek gerekir. Daha sonra bir de bunun uygulama ustalığı var. Uygulama da, ancak tüm incelikler sergilenerek başarılabilir. Sanırım yapamadığınız budur. Dolayısıyla sonuçta ortaya çıkan çizgiye ya da hareketin ihtiyaçlarına cevap veremeyen kişilikler, militanlardır. Demek ki daha çok yapmanız, yoğunlaşmanız gereken eğitimidir.

Mecnunlar yığını...

Kafaya bir sürü bilgi doldurmak, eşeğe kitap yüklemek gibidir. Bunu sindirmezseniz, o bilgilerin fazla bir kıymeti yok. Genel bilgilenme düzeyinin yetmezliğini ifade ediyorum. Devrimcilik yalnız bilgilenme de değildir. En az onun kadar ruh büyüklüğü gerekir. Bu da kendisiyle savaşmayı, biraz da maneviyatı, morali, zorluklara egemen kılmayı gerektirir. İrade olmasa, kişinin ruhsal gelişimi olmasa, hangi maddi gereksinim uğruna çaba harcanabilir? Maddiyat belirlemez, ancak maddiyat da mutlaka ruhu etkiler. Bu denge iyi kurulmadığından, bilinçli madde bağlantısı yitilmiş, aşımış denge yerle bir edilmiştir. Kürdistan toplumu bu konuda en tehlikeli durumu yaşıyor. Bu gibi toplumların herhangi bir insanı soruna el atmaları düşünülemez. Mecnunlar yığınıdır. Ben daha çocukken bile bu yığından korkmuştum.

İhtiyatlı olmam, kendimi köklü bir biçimde alışkanlıklara, düzenin sosyal, siyasal, hatta ekonomik kurallarına, kurumlarına bağlamamam beni biraz özgür bırakmıştır. Özgür kalmam, biraz özgür gelişmeye yol açmıştır. Dikkat edin, hala benimle toplum arasında mesafe var, benimle sizler arasında mesafe var ve bu mesafe beni biraz daha yüce dü-

"ORDA BİRKAÇ KİŞİ DEĞİL, TARİH DİRENDİ, TOPLUM DİRENDİ, İNSANLIK DİRENDİ..."

14 Temmuz direniş ruhuyla zafere yürüme dönemi

Duran Kalkan

14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu'nun üzerinden 32 yıl geçti. Kesintisiz sūcadelemizin başlatıcısı olan bu büyük direnişin yeni bir yılına giriyoruz. Bu direniş yaratana kahraman **Hayri, Kemal, Akif** ve **Ali Çiçek** yoldaşları, onların şahsında tüm şehitlerimizi saygı ve minnetle anıyoruz. Tüm yoldaşların ulusal onur günlerini kutluyoruz.

14 Temmuz Direniş'i'nin 33. yılı, yıl gerçeği ve görevlerimiz üzerine durmak, kendimizi bu direniş çizgisinde sorgulamak, 33. yıl görevlerini doğru ve yeterli bir biçimde bilince çıkartıp onların başarıyla gerçekleştireni olmak Kürdistan Özgürlük Mücadelesi açısından olduğu kadar Ortadoğu halklarının özgürlük ve demokrasi mücadelesi açısından da insanlığın özgürlük yürüyüşü açısından da büyük önem taşıyor. 32 yıl önce böyle bir bilinç ve iddia ile başlatılan direniş, bugün siyasi ve askeri olarak söz konusu düzeyi kazanmış bulunuyor. Herkes böyle bir süreçte Kürtlerin ne yapacağına bakıyor. Kürdistan'daki gelişmelerin nasıl seyredeceği izleniyor. Ortadoğu'da 3. Dünya Savaşı denen mücadele yoğunlaşırken neredeyse Kürdistan'daki durum böyle bir mücadelenin kilidi haline gelmiş bulunuyor. Dört parça Kürdistan da bugün aynı konumdadır.

Ortadoğu'da küresel kapitalizmin yaşadığı kriz ve çıkış yollarını tartışırken herkes Kürdistan üzerinde duruyor; Rojava'yı tartışıyor, Başur'daki durumu tartışıyor. İran'ın, Rojhilat'ın geleceği ise en çok merak edilen konu oluyor. Esas olarak da Türkiye'deki durum, Kuzey Kürdistan'daki gelişmeler bütün bölge üzerinde belirleyici etkisini korumaya devam ediyor. Kuzey Kürdistan devrimi 32 yıl önce bir iddia konumdaydı; bir Önderlik düşüncesi, tasarısıydı. Bu temelde oluşan PKK'nin var olma iddiasıydı. Kürdistan'da özgürlük ve demokrasi mücadelesi yürütülürse gelişmelerin buraya varacağı tasarlanıyordu, öngörülyordu. Bunun düşüncesi bile o zaman büyük heyecan veriyordu. Büyük cesaret ve kararlılığı, Apocu militanlığı ortaya çıkarmaya yetiyordu. Bunu en somut bir biçimde zindan direnişini ortaya koydu. **14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu** direnişini bütün bo-

yutlarıyla bu iddiayı ve nasıl pratikleştirileceğini gösterdi. Bu çok öngörülü, kararlı, zafer çizgisinde gelişen direnişin 33. yılına girerken öngördüklerinin hepsi doğrulanmış bulunuyor. PKK'nin Önder kadroları Hayri, Kemal, Akif ve Ali böyle bir bilinç ve inançla direnişe girerken öngördükleri, ifade ettikleri bugün tümüyle gerçekleşiyor, yaşanıyor. Bu bakımdan 14 Temmuz direnişçiliği şahsında zindan direnişçiliği geçmişin aydınlatıcısı olduğu kadar, bugünün de somut belirleyeni olmaya devam ediyor. Her geçen yıl anlamının, öneminin, etkinliğinin daha çok arttığı bir direniş gerçeği oluyor. Bugün yeni bir direniş yılına girerken anısı taze, etkisi her zamankinden çok daha büyük olarak devam ediyor. Mücadelemizin öncüsü, önderi, yol göstericisi olmaya devam ediyor. **Demokratik Kurtuluş ve Özgür Yaşamı İnşa** sürecinin aydınlatanı ve öncülüğü yine zindan direniş çizgisi oluyor, 14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu eylemliliği oluyor.

TARİHİN EN ANLAMLILI VE HAKLI DİRENiŞİ

Tarihte böyle etkisi azalmayan, gittikçe artan, kesintisiz devam eden, etkisi büyüyen eylem, olay sayısı çok azdır. Ancak yerinde, zamanında hayati sorunların çözümü çerçevesinde gelişen olaylar, ortaya konan eylemler böyle bir rol oynuyorlar. Bu tür olaylara tarihi olaylar deniyor. 32 yıl önce fazla kimsenin ihtimal vermediği, 12 Eylül faşist rejiminin dehlizlerinde bir grup insanın iddia olarak ortaya koyduğu bu tutum bugün 33. yıla girerken tarihin en büyük olaylarından biri haline gelmiş bulunuyor. Bunda kuşkusuz direnişin amaçları, bu amaçların haklılığı, insani açıdan taşıdığı anlam, sorunların çözümünde içerdiği yöntem belirleyicidir. Belki de tarihin en anlamlı ve haklı direnişlerinden birisi ve birincisidir. Tamamen yerinde ve zamanında tarihsel süreci değiştirmeyi sağlayacak kadar iyi düşünülmüş, öngörülmüş bir eylemdir. Sonuç alıcılığı tam, hedeflediğini başarma gücü, zafere ulaşma gücü pratikte gerçekleşerek kanıtlanmış durumdadır. Bu tür olaylar tarihi belirleyen, yönlendiren, tanımlayan olaylar oluyor. İn-

sanları etkiliyor, doğruya çekiyor, sürekli bir çekim gücü oluyor ve yeni bir tarihin yaşanmasına yol açıyor. Zindan direnişçiliği, 14 Temmuz direnişçiliği böyle bir gerçekliktir.

14 TEMMUZ BÜYÜK KARARDI, BÜYÜK SÖZDÜ

Direnişin anlamı, önemi ve sonuçları Kürt halkı açısından da, Ortadoğu halkları ve insanlık açısından da kader belirleyicidir. Onun için partimiz 14 Temmuz'u **Ulusal Onur Günü** olarak tanımladı. Kültürel soykırım rejiminin baskı, zulüm, katliam, soykırımla bütünüyle onursuzlaştırma ve yok etme çabasına karşı onurlu özgür yaşamda ısrar ve kararlılığın başlangıcını oluşturdu. Böyle bir kararlılık bizleri bugüne getirdi. Kuşkusuz bunun sağlanmasında direnişin anlam-önemi, yerinde-zamanında oluşu, amaçları-yöntemleri, başarısı belirleyici konumdadır. Bu temelde Önder Apo öncülüğünde PKK'nin, Kürt halkının bu olayı anlama, anlamlandırma, yeni özgür yaşamın temeli yapma, ulusal direniş ve demokrasi devrimini buraya dayandırma durumu gerçekleşti. Bu da kuşkusuz bugüne gelişiminde belirleyici bir etkidir. Direnişin yerinde ve zamanındalığı, büyüklüğü, sonuç alıcılığı kadar, onu sahiplenen, onu anlamlandıran, anlayan güçlerin, kesimlerin direnişe tam anlam verme, direnişçilerin öngördükleri gibi hissetme, anlama, değerlendirme ve sahiplenerek ve ona göre yaşama ve yaşatma elbette bu belirleyiciliği tamamlıyor.

14 Temmuz büyük karardı, büyük sözdü. Aslında çok fazla yoruma yer bırakmayacak kadar kendisi yorumunu yaptı, sonuca gitti, son sözünü söyledi. Buradan baktığımızda öyle çok fazla söylenecek bir şey yoktur. Yorumlanmaya muhtaç değildir. Sadece doğru anlaşılmalı ve mümkünse özüne uygun yaşanmayı gerektiriyor, istiyor, emrediyor. 14 Temmuz Direnişçiliği'nin gerçeği budur. Fakat bir o kadar da doğru anlamlandırmak, son sözü söylemiş olsa da onu anlama gücünü göstermek, beyin ve yürek olarak onu doğru ve yeterli biçimde hissetmek ve doğru sahiplenmek de önem taşıyor. Unutma-

yalım ki, 14 Temmuz Direnişçiliği 33. yılına girerken durduk yerde Ortadoğu'daki gelişmelerin kaderini belirleyen bir gelişmenin temeli olma özelliği taşıyor. Bu 32 yıl boyunca her yıl daha fazla, yeniden yeniden, derinliğine bu gerçeği irdeleyen, anlayan, bilincine ulaşan ve oradan görev ve sorumluluklar çıkartan bir Önderliğin, bir partinin, bir halkın varlığı ile bunlar gerçekleşiyor. Bu da olmasaydı sadece bir eylem kendi başına bu duruma gelmezdi. Zindan Direnişçiliğinin, 14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu'nun yerindeliği, zamanındalığı, çözümleyiciliği, haklılığı, ideolojik zaferi kadar onu doğru ve tam anlayan ve sağa-sola saptırmadan özünü yaşayan, yaşatan bir Önderliğin varlığı da bugüne gelmede belirleyici rol oynuyor.

14 Temmuz Direnişçiliği'nin, zindan direnişçiliğinin Kürt halkının özgürlük mücadelesindeki tarihi anlamını, derinliğini görmek kadar, Önder Apo ve PKK'nin bu bilince ulaşma, bu direniş sahiplenme ve onu yaşama, yaşatma gücünün de bugüne gelişteki derin etkisini görmek kesinlikle gereklidir. Hiçbir şey kendiliğinden olmamıştır. Olaylar, eylemler toplumu harekete geçirdiği, toplumca sahiplendiği, uygulanıldığı ölçüde gelişme yaratıyorlar. Yoksa yerinde olmayan, zamanında olmayan, doğru sonuçlar çıkarılmayan, sahiplenilmeyen direnişler ve olaylar da var zindanlarda. Hepsini aynı sonucu doğurmadı. Türkiye'de 2000'li yılların başında bu durum tekrarlanmak istendi. Zamanlaması ve sonuçları dikkate alındığında 14 Temmuz direniş gerçeğine böyle yaklaşamayacağı açığa çıktı. Tekrar anlamına gelen yaklaşımların doğru anlama ve uygulama olmadığı görüldü. Demek ki 14 Temmuz'un kendisinde böyle bir durum yoktu. Sonuna kadar içinde bulunulan koşullara uygunluk, yaratıcılık, sabır, inanç, direnç vardı; kararlılık, tarihin en büyük cesaret ve fedakarlıklarından birisi vardı. Büyük eylemler etkilerini insanların beyninde, yüreğinde, toplumun derinliklerinde çok güçlü şekilde hissettiren, yaşatan eylemleridir.

Lenin "**büyük eylem odur ki, düşmanını bile etkisi altına alır, büyüklüğünü takdir ettirir**" demektedir. 14 Temmuz Direnişçiliği, 1982 PKK zindan

direnişini büyüklüğünü düşmanına bile takdir ettiren düzeyde bir eylemlilik olmuştur. Haklılığı, zamanlaması ve kazandığı zafer düşmanını itirafa zorlamıştır. Bunu daha o zamandan 12 Eylül cuntasının başı olarak Kenan Evren **Dağkapı Meydanı**'nda söylemek zorunda kaldı. Büyük direnişin gerçekleştiği zindanı göstererek, "**burada öyleleri var ki, kafalarını koparsanız inançlarından, amaçlarından vazgeçiremiyorsunuz**" dedi. Kenan Evren'in ağızından Türkiye Cumhuriyeti Devleti, onun temsil ettiği iktidarcı-devletçi sistem, kapitalist modernite sistemi PKK'yi, PKK'ileşen Kürtleri yönetmeye muktedir olmadığını, gücünün yetmediğini ifade etti. İşte bağımsızlık ve özgürlük buna deniliyor. Yoksa yeni bir diktatörlük kurmak, yeni bir baskı ve sömürü çetesi örgütlemek bağımsızlık değildir. Bağımsızlık ve özgürlük kavramlarının doğru anlaşılması gerektiği bir çağda bulunuyoruz. Çünkü bağımsızlık adına yapılmayan yanlışlık ve kötülük kalmadı. Hala da bağımsız devlet olma adına bunlar yaşanıyor, yaşatılıyor. En ağır ihanetler, işbirlikçilikler bağımsızlık adına yapıldı, yapılmaya da devam ediyor. En vahşi baskı ve sömürü, işkenceler özgürlük adına, ona dayanarak yapılmak istendi. Şimdi de buna devam edilmeye çalışılıyor. Kürdün bağımsızlığı 14 Temmuz 1982'de Diyarbakır Zindanı'nda ölüm orucuna başlarken başlatıldı.

32 YIL ÖNCE NEREDEYDİNİZ?

Arkadaşlar anlatıyorlar, Kemal Pir ölüm orucuna başladıktan sonra "**Oh bee! Özgürlük ne kadar güzel bir şeymiş**" diyor. Başlayan eylemi, eylemin sürdürülüşünü böyle karşılıyor, tanımlıyor ve sonuna kadar böyle yaşıyor. Dolayısıyla Kürdün, Kürdistan'ın bağımsızlığının, özgürlüğünün nasıl olduğunu, nerede olduğunu, ne anlama geldiğini buraya bakarak daha gerçekçi anlayabiliyoruz. Bu bakımdan da bugün Kürtler bağımsız olmayı, özgür olmayı tartışıyorlar. Bu tartışmaya açıklığı en fazla 14 Temmuz direnişini getiriyor. 14 Temmuz günü 12 Eylül mahkemelerinde yapılan açıklamalar, verilen di-

huyla, tarzıyla, yöntemiyle hareket etmeye, mücadeleye ihtiyacı var. Çünkü olaylar daha ağır, daha karmaşık, görevler daha büyüktür. İdeolojik mücadele görevleri yanında ciddi siyasi, diplomatik, askeri ve inşaa görevlerimiz var. Demokratik ulusu yaratma görevlerimiz var. Bütün bu görevlerin bir biriyle uyum, dengeli, başarılı biçimde yürütülebilmesi için kesinlikle doğru bir eylem ve örgüt çizgisine sahip olmak gerekiyor. Bunu da 14 Temmuz Direniş gerçeğinde bulmalıyız.

APOCU ÇİZGİNİN NERESİNDEYİZ?

Kendimizi eleştirel-özeleştirel sorgulamadan geçirek Önderlik ve şehitler çizgisinde yeterince donanmış ve doğru yürüyen militanlar ve parti öncülüğü haline getirmeye ihtiyacı var. Mademki süreç daha karmaşık, görevler daha ağır o zaman başarı bu büyük direniş çizgisinde doğru örgüt ve mücadele anlayışına sahip olmaktan geçer. Bunu da 14 Temmuz direniş çizgisi temsil ediyor. 14 Temmuz Direnişçiliğinin terazisinde kendimizi tartmalıyız. Apocu çizginin neresindeyiz? Duruşumuz, duygularımız, ruh halimiz nasıldır? Davranışımız, örgütlülüğümüz ne durumdadır? Tarzımız, tempomuz, üslubumuz neyi ifade ediyor? Bütün bunlar 14 Temmuz Direniş çizgisinde yürümeyi sağlıyor mu, yoksa ondan uzak mı, kopuk mu, onunla çelişkili mi? Eğer pozitif cevaplar vermiyorsak kendimizi kandırılmış oluruz. Bu büyük direnişe haksızlık ve hakaret yapmış oluruz. Eğer öyle olmak istemiyorsak gerçekten de doğru, tutarlı, derinlikli bir analize ve özümsemeye ihtiyacı var. 14 Temmuz gerçeğini doğru anlamalıyız. Bazıları bunun zorunluluktan çıktığını düşünüyorlar. Bazı provokatörler, "zindan işkençesine dayanılmadığı için bu direnişler yapıldı" bile dediler. İnsan erdemli bir varlık ama düşkünlükler de, ihanet de insani bir özelliktir. İnsan denen varlığın yaşadığı durumlarıdır. Yine "dilin kemiği yok, istediği gibi dönüyor. Ağız olan konuşuyor" diyorlar. Yine teknik çok gelişmiş durumda. Düşünce ve söz olarak değerlendirilemeyecek zıvalar, boş konuşmalar, nereye gideceği ve nasıl etkili olacağı düşünülmeyen ortaya atılıyor. Böyle bir dünyada yaşıyoruz. Bu bakımdan 14 Temmuz gerçeğini, eylemini, onun tarzını, ona yol açan öngörü, kararlılığı iyi görmek, anlamak şarttır. 14 Temmuz'un ruhuyla yürüyebilmek, 14 Temmuz çizgisinin uygulayıcısı olmak buna bağlıdır. Yoksa "ben 14 Temmuz direnişine bağlıyım" denilip ondan sonra o direniş

çizgisini altüst eden tutumlar, davranışlar, sözler içinde olursak bu doğru olmaz. Bunun inandırıcılığı, sonuç vericiliği kesinlikle olmaz. Bir demagoji olmaktan öteye olmaz. Ahlsızca ve sorumsuzca bir durum olur. O bakımdan 14 Temmuz hakkında konuşmak da, **14 Temmuz çizgisinde yürümek de çok ciddi bir iştir.**

Pratikte yaşanan duruma bakalım. İster partileşmede, ister gerillalaşmada, ister serhildanda, ister demokratik siyasette, Demokratik Konfederalizm inşaa çalışmalarında olsun yaşananları çok büyük oranda 14 Temmuz çizgisi mahkum ediyor. Önder Apo buna dayanarak sert eleştirilerde bulundu, yaşananlar ve pratikleşenler için "çizgi dışı" dedi. Hala bu temeldeki eleştirisini sürdürüyor. Niye, çünkü 14 Temmuz gerçeği yerinde ve zamanında olmayı ifade ediyor. Ne önce ne sonra, iyi ayarlanmış bir tutumu ifade ediyor. Böyle olmasaydı bu kadar etkili olmazdı. 14 Temmuz eyleminin tarzı, bir bütün gerillada, serhildanda, hatta demokratik siyasette uygulanabilecek bir tarzıdır. Daha fazla bedel ödemek için fedaice yaşamlar ortaya konularak kazanılan zafer vardır. Hem de düşman karargahında. Vücudundan başka, inancı, beyni ve yüreğinden başka herhangi silahı olmadan yürütülen mücadele ile zafer kazanma vardır. Buradan baktığımızda eylem çizgimizin, pratiklerimizin, hele hele birde başarısızlıklara gerekçe olarak gösterdiklerimizin anlamı kalıyor mu? 14 Temmuz çizgisi karşısında bilmem insan yok, kadrolar şöyle, demokratik siyaset böyle, yok orta kesim bize şöyle saldırdı, yok silahımız azdı, demek ne kadar anlamlıdır? Gerçekten bu sözlerin bir değeri var mı? 14 Temmuz direnişi en açık, yalın, en uzun direniştir. Bir de en zor direniştir. Kimse demesin bundan daha zoru vardır. 60 gün her saat, her saniye hücreleri erite erite yaşamı yürütmek! Yani her insanın yapacağı iş değil. Herhalde insan erdemi burada belli oluyor, insanın büyüklüğü burada ortaya çıkıyor. İnsanın kof bir maddiyat değil, büyük bir inanç, ruh, duygu gücü olduğu burada kendini gösteriyor. 14 Temmuz'da büyük duymanın, büyük ruhun, büyük düşüncenin, inancın, kararlılığın, her türlü maddi zorlamaya karşı zaferini görmekteyiz. Şimdi "filan yaşam dürtülerimiz bizi zorladı da böyle hata yaptık" demenin 14 Temmuz karşısında bir değeri, anlamı olabilir mi? Bir özeleştirel veya izah olarak kabul edilebilir mi? Dolayısıyla gerçeği saptırmayalım. Mevcut duruşunu herkes irdelemeli. Günlük yaşamının 24 saatini nasıl geçiriyor, ne kadar doludur, verimlidir ve doğrudur. Yaşadıklarımızın

14 Temmuz direnişçiliği karşısında ne kadar anlamı vardır? Mevcut halimizle duruşlarımız kendini kandırmaktan başka anlama sahip değildir.

14 TEMMUZ ÖRGÜTÜ TEMSİL EDİYOR

Bu dünyada her şey zordur, en kolay şey ise 14 Temmuz'u anlamaktır. Bir kapalılık, maskelilik yoktur. Her şey açıklık, yalınlık, kesinlik, netlik anlamında en üst düzeydedir. Çocuklar bile anlıyor ve çocuklar herkesten fazla sahip çıkıyor. Geriye kalan ise maddi dürtülerin esiri olmaktır. Önder Apo, dogmaların ve güdülerin esiri olmayı insanın özgür yaşam karşısında zayıf kalmasına yol açan ve onu zayıf bırakan iki etken olarak vurguladı. Maddi yaşama insan yaşamı diyemeyiz, çünkü hayvanlar da öyle yaşıyor. Bir insanı özellik diye söz edemeyiz. İnsanlık ondan öte başlıyor. Maddiyatçılığın ondan öte yaşam üzerindeki baskınlığını, belirleyiciliğini öngörmek demek insan olmanın geleceği görmeye, hakkı-adaleti temsil etmeye en saf olduğu gündür. Kemal Pir "ben bu harekette zaferi görüyorum" dedi. 55-60 gün hücre hücre kendini tüketebilirdi, kapitalist modernitenin, TC'nin hiçbir maddi aygıtı onu engellemeye güç getiremediyse, böyle bir irade ve inanç ortaya çıktıysa, bu böyle bir bilince dayandı.

Hayri Durmuş dedi; "Mezar taşıma borçlu yazın." Bu tarih karşısında, toplum karşısında, Önderlik çizgisi karşısında nasıl bir düşünceye ve duyguya sahip olduğunuzu ortaya koyuyor. Nasıl derin bir sorumlulukla yaklaşıldığını gösteriyor. Eleştirel-özeleştirel yapacaksak buraya bakmalıyız. Eleştirel-özeleştirel eğer hatayı affettirmekse; eksikliği hatayı görme düzeyini ve onu affettirecek eylem düzeyini 14 Temmuz direnişçiliğinde bulabiliriz. Büyük Zindan Direnişi büyük bir özeleştirel tutumdur. En büyük direnme, eylem gücü, bilinç ve irade sorumluluk duygusuyla, dolayısıyla tarih ve özgür yaşam karşısında kendini sorgulamayla ortaya çıkıyor. En büyük enerji buradan doğuyor. 14 Temmuz bu gerçeğin kanıtıdır. Önderlik, "en büyük teknik insandır" dedi. İnsanın da enerjisini ortaya çıkardığı yerin sorumluluk duygusu olarak koydu. Utanç duygusu olarak koydu. Kötülükler, gerilikler, ihanet ve esaret karşısındaki utanma duygusu olarak ortaya koydu. Zindan direnişçiliği böyledir. Örgütlü eylem olma özelliği taşıyor, 14 Temmuz örgütü temsil ediyor.

14 Temmuz direnişinin çok büyük bir bilinç, inanç ve irade işi olduğu tar-

tışmasızdır. Bu bilincin de en fazla Mazlum Doğan'da olduğunu net görüyoruz. Önderlik "Parti Mazlumdur. Partimizin bilinç hamuruydu" dedi. Bilinç hamuru olduğundan parti gerçeğini Önderlik çizgisiyle uyumlu, bütünlüklü olması gerçeğini en erken gördüğünden bu direnişin kıvılcımı ve öncüsü oldu. Bu gerçeklik Mazlum'un partiye katılımıyla, parti mücadelesinde yer alışıyla bellidir, nettir. **82 Newroz Direnişini** yapması, zindan direnişini başlatması bu gerçeklikle bağlantılıdır. Ancak büyük bilinç, sorumluluk, sorgulayıcılık, özeleştirel yaklaşım, çareyi kendinde yaratma böyle bir sonucu ortaya çıkarabilir. Mazlum'un duruşu, tutumu ve direnişçiliği bu gerçeği ifade etti. Bu direnişin etkisi Ferhat Kurtay ve arkadaşlarının kendilerini cayır cayır yakan direnişçiliğini yarattı. Şimdi dağda, taşta, toplum içerisinde bütün imkanlar elimizde, ama eylem örgütleyemiyoruz. Bilmem "açığa çıktı", "düşman gördü", "şu teknik bizi engelledi" deniliyor. Herhalde 12 Eylül cezaevlerinden daha fazla insan üzerinde etkinlik kuran bir yer, mekan ve zaman var mıdır? Eğer iş yapmak, mücadele etmek engellenebiliyorsa herhalde en fazla zindanda engellenebilirdi. Bu sağlanabili mi? PKK direnişçiliğini böyle bir zindan zulmü, hakimiyeti engelleylebildi mi? O halde diğer şeylerin hepsi boş laf. Şunu edemedim, bunu edemedim, bunlar kararsızlık ifadesidir, ikircilikten kaynaklanıyor. Önder Apo hep "Eğer amacınızda netmeniz işleri nasıl ve nerede ne yapacağınızı çok iyi kestirirsiniz. Eğer öyle olmuyorsa, kararınız, tarzınız başarıyı getirmiyorsa inancınıza bakın, amaç bağlılığınıza bakın. Orada kusur vardır" dedi. Zindan direnişçiliği bunu kanıtıyor. Eğer eylem yapılamazsa zindanda yapılamazdı, hem de bu tarzda yapılamazdı. Bu büyük eylem insanın beyin ve yürek gücünü en ileri düzeyde kullanmasıyla ortaya çıktı. Önderlik de en büyük gelişme bu tarzdan doğar dedi. Savaşı buraya dayandırdı, gerillayı bunun üzerinde geliştirdi. İnsan iradesinin her türlü zulmü, baskıyı, tekniği, maddi gücü yenmeye muktedir olduğunu 14 Temmuz Direnişi kanıtladı ki, Önder Apo böyle bir değerlendirme yaptı.

14 Temmuz çizgisinde kendini düzeltmek, partileştirmek çok çok önemlidir. 14 Temmuz çizgisine ulaşmaya çalışmak, kendini eğitmeyi, değişip dönüştürmeyi bu çizgide yapmak hayati önemdedir. Eleştirel-özeleştirel, değişim dönüşüm, kararlaşma bu esas üzerinde olacak. Şimdiye kadar durum ne olursa olsun, nerede bulunursak bulunalım, ne kadar hata yapmış, suç işlemiş, kötülükler içinde olmuş olursak olalım;

"Eleştirel-özeleştirel, değişim-dönüşüm, kararlaşma bu esas üzerinde olacak. Şimdiye kadar durum ne olursa olsun, nerede bulunursak bulunalım, ne kadar hata yapmış, suç işlemiş, kötülükler içinde olmuş olursak olalım; 14 Temmuz bütün bunlara bir nokta koyma ve bir kararlaşma, netleşme, militanlaşma yeri ve zamanıdır."

14 Temmuz bütün bunlara bir nokta koyma ve bir kararlaşma, netleşme militanlaşma yeri ve zamanıdır. 14 Temmuz ruhu, çizgisi deniliyorsa bunun edinilmesidir. Önder Apo "Partileşme karar verme işidir" dedi. Ne çok öğrenmek, ne çok okumak, okullardan geçmek, ne yaşlı ne genç olmak, ne filozof olmak ne de okuma-yazma bilme işi değildir, karar işidir. Bu konuda karar verilmişse geri belirlenmiştir. Doğru yürümüyorsa o zaman karar net değildir. İkircilik, katılmamazlık vardır orada. Bu durumdan kurtulmanın yolu da karara ulaşmaktır. 14 Temmuz da bir karara ulaşmadır. Büyük bir kararlaşmaya ulaşma, özeleştirel temelinde verdiği kararı yapma işidir. Kişinin durumu ne olursa olsun kendini kararlaştırabilir, kendini doğru çizgiye çekebilir. Yeni dönemi böyle bir anlayışla, ruhla kazanmaya ihtiyacı var. 14 Temmuz ruhunu, çizgisini yeni dönemde hakim kılmamız gerekiyor. Parti öncülüğünü, siyasi ve askeri mücadeleyi, Demokratik Ulus inşasını kesinlikle böyle bir ruh ve çizgide yürütür hale gelmek lazım. **11. PKK Kongresi'nin** öngördüğü netleşme ve kararlaşma aslında buydu. Onu en iyi temsil eden, nasıl olması gerektiği sorusuna cevap veren 14 Temmuz Direniş gerçeğidir.

AMAÇTAN KOPMAYACAKSIN

Cezaevinde nasıl direniliyor, nasıl yaşanılıyor, neler yaratılıyor? Büyük mücadeleler nasıl ortaya çıkarılabiliyor? Bunu, 14 Temmuz direnişine bakarak da anlayabiliriz, İmralı direnişine bakarak da anlayabiliriz. Bunlar birbiriyle bütünlük halinde, uyumlu, iç içe ve başarıyan, gelişme yaratan gerçekliği ifade ediyorlar. Burada dogmatizm yok, tekrar yok. "Ne yapılmışsa aynı şeyi yapayım ve orda aynı sonuca ulaşayım" yoktur. Yaratıcılık var, çok yönlülük var, ustalık var, ama bir yerde ortaklık var. Nedir o: Amaca yürüyüş ortaklığında birlik. Değişen koşullara, yerlere göre farklı, yaratıcı yöntemler uygulanması devrimciliğin esasıdır. Ama onu yapan amaçtan kopmayacaksın. İdeolojik, felsefik çizgiyi kaybetmeyeceksin. Öyle bir çizgide yürüyerek o çizginin başarısına, zaferine hizmet edeceksin. Yoksa kendimi koşullara uyduruyorum diye çizgiyi saptırırsan, amaçtan koparsan, gericiliği, sömürgeciliği yıkıp değiştirip-dönüştürüp, özgür ve demokratik yaşamı yaratma yerine kendini değiştirip kendini onların ölçüsüne koyarsın. Düzeni değil kendini değiştirmeyi, düzeni devrimci-demokratik dönüşüme uğratma değil de kendini düzen ölçülerine

göre değiştirmenin ne anlamı olabilir? Düzeni değiştirme iddiası ile ortaya çıkan, bir de bakıyorsun kendisi zindanda düzenin istediği doğrultuda değişmiş, düzenle bir olmuş. 14 Temmuz direnişçiliği bunu reddetti ve reddetmektedir. Eleştiri-özeleştiriye, iç sorgulamaya ihtiyaç var, 14 Temmuz Direnişçiliğinin eleştiri-özeleştiri sorgulama düzeyine ulaşmaya ihtiyaç var.

14 Temmuz Zindan Direnişçiliği;

1 - Doğru anlaşılmayı ve uygulanmayı,

2 - Hakim kılınmayı, o temelde kararlılıkla mücadele etmeyi gerektiriyor.

Demek ki hem kendi kişiliğimize karşı böyle bir çizgi mücadelesi geliştirmek, hem de dışımızda böyle bir mücadeleyi yürütmek lazım. Dışa karşı bu mücadeleyi küçümsememek lazım. 14 Temmuz çizgisinden uzaklaşma, sapmalar çok fazla var. Bırak o kadar ağır sorumluluğu kaldırmayı cesaret ve fedakarlıktan bile kopuş var. 14 Temmuz direnişi karşısında küçülen, basitleşen tutumlar var.

Bilinçli olarak yapılan saptırmalar var, bilinçsiz olarak yapılan saptırmalar var. Bilinçli olarak yapılan, provokatörce davranıp bu büyük direnişleri karalamaya, kötümleme çalışanlar var. Bunlara karşı ideolojik, siyasi mücadeleyi etkili bir biçimde yürütmeden biz 14 Temmuz çizgisinin militanları olamayız. Diğer yandan kişisel zayıflıkların esiri olarak, dogma ve güdülerinin esiri olarak, basit yaşam duruşuyla bu çizgiyi, onun temsil ettiği yiğitliği, cesaret ve fedakarlığı saptırmaya çalışanlar var. İçimizde kalıyorlar, ayrı bir PKK'lilik tutturmaya çalışıyorlar. 14 Temmuz direnişçiliğinin dışında bir parti ölçüsü geliştirmeye çalışıyorlar. Çeşitli gerekçeler uydurmalar da burada vardır. İşte "yorulduk, yıprandık, yaşlandık, şu bu hakkımız, hukukumuz var" diye. Hiçbir hak, hukukumuz yoktur. Hakla, hukuk arayacaksak 14 Temmuz direnişçilerinin vardır. Hepimiz onların yarattığı eser üzerinde yaşıyoruz. Zindandan çıkan da öyle çıktı, dağdaki de ona dayanarak silah kullandı, bu halk da onun üzerinde

var oldu. Minnet duyarak onun izinde namusluca yürümeyi bilmeliyiz.

Özellikle içten saptırıcı, değerleri aşındırıcı yaklaşımlara karşı uyanık olmak, gerekli ideolojik-örgütsel çizgi mücadelesini yürütmek çok önemlidir. Hem "PKK'liyim" demek istiyorlar, hem de 14 Temmuz hakkında konuşmaya kalkıyorlar, ama 14 Temmuz çizgisinin gerekleri dendi mi, pusuyorlar, siniyorlar. Bu zayıflık en kötü insan halidir. Kesinlikle PKK bu kişiliğe karşı devrim hareketi olarak doğdu. Önder Apo'nun en çok nefret ettiği bu kişilik oldu. PKK'nin kişilik devrimi olması buradan kaynaklandı. 14 Temmuz bu kişiliği öldürme hareketiydi. Biz bu kişiliğe razı olursak "14 Temmuz'u öldürelim sömürgeciliği hakim kılalım" demektir. O ruh sömürgeciliğin, soykırımcılığın ruhu, o düşünce asimile edilmiş bir düşünce, zihniyet kırımına uğramış bir düşüncedir. Böyle tutum ve davranışlara kim olursa olsun, ne olursa olsun asla yer vermemeliyiz. 14 Temmuz yiğitliğini, cesaret ve fedakarlığını, sadece partide değil -zaten parti bununla dolu olacak, bu çizgide yürüyecek- bütün topluma hakim kılacağız. Kadına, gence, emekçiye hakim kılacağız. Bu direnişe herkes ortaklaşa sahip çıkmıştır. Gençler direndiler, o direnenlerin hepsi gençti. Kadınlar direndiler, **Saralar direndi, direnişin öncüleri oldu.** 12 Eylül'ün baskı ve sömürü altına aldığı toplum direndi. 14 Temmuz direnişi tüm topluma ait direniştir. Dolayısıyla bu direniş çizgisinin bütün topluma hakim kılınması önemlidir.

Sonuç olarak; en büyük eleştirel-özeleştirel sorgulama 14 Temmuz büyük ölüm orucu gerçekliğinde gerçekleştirilen sorgulamadır. Bunu yapabilen kendini değiştirip dönüştürebilir, her türlü gericilikten arındırabilir. 14 Temmuz'un böyle bir kişilik devrimi yaptırma, zihniyet ve kişilik devrimi yaptırma gücü fazlasıyla vardır. Yeter ki ona doğru bakalım, doğru anlayalım, ondan doğru ders çıkarmayı bilelim.

14 Temmuz PKK'nin ruhudur, özüdür. PKK'nin fedai çizgisinin yaratılmasıdır. Bu nedenle partileşmeyi, PKK'leşmeyi, PKK'ye yeniden katılmayı 14 Temmuz

çizgisinde yapalım. Kendimizi bu temelde düzeltmeye kesinlikle ihtiyaç var. Parti öncülüğünü başarı ve zafer çizgisine çekmek ancak bununla mümkündür. Gerilla başarı çizgisine çekilmek isteniyorsa 14 Temmuz'u esas almalıdır. Serhildan başarı çizgisine çekilmek isteniyorsa 14 Temmuz'u esas almalıdır. Demokratik siyaset zafer çizgisinde yürümek istiyorsa 14 Temmuz çizgisini esas almalıdır. Öncülük ve yol göstericilik zindan direnişinde, 14 Temmuz direnişçiliğindedir. Böyle bir süreçte 14 Temmuz çizgisini ve mücadele tarzını daha fazla tartışmalı, bu gerçek üzerinde daha fazla durmalıyız. Çünkü **14 Temmuz bir ideolojik zafer eylemiydi.** Bi-

"32 yıl önce PKK'nin önder kadroları kendilerini feda ederek çözüm yolunu gösteriyorlardı. TC yönetiminde insanlık, toplumsallık, demokrasi adına zerre kadar bir kırıntı bulunsaydı bundan ders çıkarırdı. Şiddeti derinleştirmek yerine çözümün önünü açardı, demokrasinin önünü açardı."

zim şimdi siyasi-askeri zafer kazanmaya ihtiyacımız var.

BÜYÜK DEVRİMCİ ÇIKIŞA HAZIRLANMAMIZ GEREKİYOR

14 Temmuz'un ideolojik zaferini 33. yılında kesinlikle siyasi-askeri zafere taşımamız gerekiyor. Ortadoğu'daki çatışmalar bunu gerektiriyor, Kürdistan'da yürütülen mücadele bizden bunu istiyor. Böyle bir düzeye ulaşmanın fırsatını yakalamış bulunuyoruz. O halde 14 Temmuz çizgisinde yürüyeceksek, 32 yıl önce nasıl ki bu ölüm orucu eylemi olduysa, büyük başarı kazandıysa, bugün de Demokratik Özerklik Devrimini zafere taşıyacak, Bakur'un her alanında devrim yapacak, Rojava Devrimini savunacak, Güney'deki saptırmaları önleyip toplumu bu devrime katacak ve son sözü Rohilatta söylemek üzere büyük bir devrimci çıkışa, hamle hazırlanacak bir duruma gelmemiz gerekmektedir. 14 Temmuz'un günümüzde eyleme dönüşmesi kesinlikle böyledir. Bunun koşulları var mı, evet. Bugün kalkıp ölüm orucuna girebilir miyiz? Aynısını tekrarlamamızın bir anlamı olur mu? Hayır. Başarı, zafer kazanmayan siyasi-askeri eylemlilik içinde olabilir miyiz? Öyle olursak 14 Temmuz çizgisini uyguluyoruz, diyebilir miyiz? Hayır. Çünkü zindan direnişçiliği zafer kazandı. Eğer zafer kazanan bir siyasi-askeri eylem yürütürsek, toplumsal inşa hamlesi yürütürsek işte o zaman 14 Temmuz çizgisinde yürüyor, savaşıyoruz diyebiliriz. 14 Temmuz militanlığı zafer militanlığıydı ve şimdi 14 Temmuz çizgisi Demokratik Özerklik Devriminin zaferinde kendi öncülüğünü gerçekleştiriyor. Kendini yeniden yaratması, yeni bir pratikleşme içine sokması gerekiyor.

Diğer yandan şimdi Rojava Devrimi'ni savunmak sadece Rojava'yı savunmak değil, sadece Kürdistan devrimini savunmak değildir. Bugün Kobanê savunması Rojava Özgürlük Devrimi'ni savunmak anlamına geliyor. Rojava Özgürlük Devrimini savunmak da Kürdistan Özgürlük Devrimini savunmak, Ortadoğu

demokratik devrimini savunmaktır. Böyle bir iradi somutlaşma var. Dolayısıyla insanlığın, özgür insanlığın kalbi Rojava'da atıyor, Kobanê'de atıyor. Böyle büyük bir özgürlük öncülüğünü kendisi için zararlı gördüğü için tüm gericilikler birleşiyor ve bu özgürlük hamlesini, devrimini boğmak istiyor. O halde devrimi savunmak, bu savunmaya katılmak gereklidir. Ama nerede olur, nasıl olur? Ne kadar Kobanê'de olur, ne kadar Bakur'da olur, ne kadar Ortadoğu'da olur? Bunları iyi ayarlamak lazım. Sadece sözle "Kobanê'yi destekliyoruz, Rojava'yı destekliyoruz" demekle de olmuyor, "savaş da direniş de orda olur" demekle de olmaz. Mücadele her yere yayılabilir. Kobanê direnişi ve Rojava Devrimi bölgesel bir mücadelelenin parçası oluyor. Dolayısıyla Rojava Devrimini savunmada daha yaratıcı yaklaşımlar gösterebilmeliyiz.

İçinde bulunduğumuz koşullar Kürdistan'da bir özgürlük dayanağı oluşturmayı, buradan başlayarak bölgenin demokratik devrimini yapmayı sağlayacak büyük olanaklar sunmaktadır. Ortadoğu'da yaşanan savaş bir Ortadoğu devrimi istiyor. Bu 3. Dünya Savaşı denen süreçte, onun krizli yapısından çıkışın tek yolu Demokratik Ortadoğu Devrimi'dir. Böyle bir devrimin de merkezi, öncüsü, kıvılcımı Kürdistan'da olmak durumundadır. Kürdistan Özgürlük Devrimi'nin böyle bir misyonu var, rolü var. Böyle bir konum kazanmış durumdadır. Nasıl ki, 1. Dünya Savaşı'yla kapitalist modernite hegemonyası Kürdistan'ı parçalayıp yok sayarak, Kürt soykırımı üzerinde kendini hegemonik bir yapıya ulaştırdıysa, şimdi bu egemenliği ortadan kaldırmanın, Ortadoğu halkların birliğini geliştirmenin yegane yolu da Kürdistan'a dayatılan kültürel soykırım rejimini yenilgiye uğratmaktır. Böyle bir devrim birlik istiyor. Doğru çizgi istiyor.

Ulusal demokratik birlik Kürdistan Özgürlük Devrimi'nin öncülük rolü, misyonu taşıdığı bir dönemde hayati önem taşıyor. Bunun için herkes **Kürt Ulusal Kongresi**'nden söz ediyor. Önderlik yaptığı son görüşmede de KDP'ye ulusal kongrenin yapılması gerektiği doğrultusunda bir mesaj gönderdi. Çünkü böyle bir kongrenin toplanmasında **PKK-KDP ilişkileri** belirleyici rol oynuyor. Savunmada Önder Apo ulusal kongreyi KCK ile Güney Kürdistan arasındaki ilişkilerin düzenlenmesi olarak tanımlamaktadır. Aslında esas boyutu bundan başka bir şey değildir. Çünkü bu ilişkiler ve yaratacağı sonuçlar kongreden beklentileri ifade ediyor. Şimdi herkes böyle bir çaba içinde talep ileri sürüyor. Kürtlerin hemen tamamının isteği böyledir. Ulusal kongreyi daha 1981'de Önder Apo gündeme getirdi ve herkesin katılımıyla olmalı, dedi. 1990'lı yıllarda Kürdistan Ulusal Kongresi için en çok Önder Apo çaba gösterdi, **KNK**'nin kuruluşu da bu çabaların sonucudur. En son 2013 yılında da Kürdistan Ulusal Kongresi'ne herkesin katılımı için en büyük çabayı harcadık. Bunun 14 Temmuz direnişçiliğiyle de bağı vardır.

Ulusal birlik olmalı, ama nasıl olmalı? Birilerinin sultasında, egemenliğinde, bazılarının baskıyı, sömürüyü arttırmasına yol açan bir biçimde olmaz. Birilerinin hegemonik zihniyetlerinin aracı olamaz. Ulusal kongrenin ilkeleri ve ölçüleri olmalı ve demokrasiye dayanmalıdır. Ulusal birliğe evet, ama demokrasiz ulusal birlik olmaz. Kürdistan'ın ve Kürt halkının özgürlük değerleri üzerinde egemenlik kurmak isteyen yaklaşımlar ulusal kongre önünde engeldir. Eğer bu yaklaşımlar zayıflatılırsa ulusal kongrenin önü açılır.

33. direniş yılında mücadele tıpkı 14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu Direnişi'nin içeriği gibi bütünlüklü olmalıdır. Birinci planda yine ideolojik-örgütsel çizgi mücadelesi yer almalıdır. Mücadelenin yö-

nünü kültürel soykırım rejimine, kapitalist modernite sistemine yöneltmek kadar, bunlarla uzlaşan, bunlara bağlanan ve bunlar karşısında zayıf düşen her türlü bireyci, orta sınıf etkilere, küçük burjuva eğilimlere karşı da parti içinde ve dışında mücadele yürütmek önemlidir. Böyle bir mücadele ile cesaret ve fedakarlık kazandırmak, ulusal demokratik çizgiyi hakim kılmak gerekiyor. Yoksa ideolojik öncülük olmadan, ideolojik mücadele yürütülüp başarı kazanılmadan siyasi ve askeri mücadeleyi başarıyla yürütmek, zafer kazanmak mümkün değildir. Böyle bir ideolojik mücadelede 11. Parti Kongremizin öngördüğü ideolojik-örgütsel öncülüğün zafer çizgisinde yürütülmesini gerekli kıyor.

Siyasi mücadele görevleri var, direniş görevleri var. Başta Rojava olmak üzere devrim değerlerini savunmak kadar Demokratik Konfederalizmin inşası teminde bu değerleri toplumsallaştırmak, daha da büyütmek görevi var. Mücadele 82'deki gibi dar değil, zindandaki gibi tek boyutlu değil. Direnişin 33. yılında her yerde mücadele var. Her yerde ve çok boyutlu yürütülen mücadeleye aynı çizgide, ortak bir planlama ile yürütmek gerekiyor. Böyle yoğun olması onun zor olduğu anlamına gelmiyor. Zorluk, tek boyutlu da olsa mücadele etme bilincinde, inancında, cesaret ve fedakarlığından yoksun olmadığı zamanda vardı. Bu zayıflığı 14 Temmuz Büyük Ölüm Orucu direnişi giderdi. Kürdistan'da özgür yaşam için, demokrasi için direnmenin çizgisini, cesaret ve fedakarlığını ortaya çıkardı. Kürdistan devriminin başarı tarzını ortaya çıkardı. Dolayısıyla zor olanı aştık. Büyük bir birikim kadar başarının yol-yöntemini, nasıl bir cesaret ve fedakarlıkla gerçekleştirdiğini de açığa çıkardı. Bütün bu gelişmeler 32 yıl gibi bir zaman ve direniş içinde gerçekleşti. Böyle bir sonucun ortaya çıkmasını başlatan kesinlikle zindandaki direniş ruhu, kararlığı, fedakarlığı oldu. Bu ruhu, kararlılığı, cesaret ve fedakarlığı daha da derinleştirerek partide ve militanlıkta içselleştirmek başarının garantisidir. 33. yıl görevleri ne kadar karmaşık olursa olsun, ne kadar engel bulunursa bulunsun, onları aşarak başarılı olma imkanları fazlasıyla vardır. Bu çizgide mücadele yürütüldüğünde 14 Temmuz'un 33. yılı da büyük başarılarla taçlanacaktır. Mücadele etmek için gerekli cesaret ve fedakarlığı yaratırsak, bir de bunu doğru tarzla, üslupla, tempoyla yapar ve gerçekleştirecek, bunu gerçekleştirecek aklı ortaya çıkarabilirsek, böyle bir ustalığı, yaratıcılığı gösterebilirsek her türlü görevi başarmak, her türlü zorluğu yenmek, her türlü düşmanı yenilgiye uğratmak kesinlikle mümkündür. 14 Temmuz direnişçiliği bunu bize gösterdi ve kanıtladı. Elimizde böyle bir silah var. Dolayısıyla 33. yılda bu silahla yürüyor ve kazanacağız.

Zindan direnişçiliğinin, 14 Temmuz direnişçiliğinin yarattığı ölçüler, her türlü görevi başarmaya imkan veren ölçülerdir. Bununla donanan her militan, her parti örgütü, her güç kesinlikle zafer kazanır, yeni 14 Temmuzlar ortaya çıkarır. Bu da bizi, böyle bir karmaşık dönemde görevlerin ve sorumlulukların yoğun olduğu ama bir o kadar da tarihi olduğu dönemde başarıya götürür. 14 Temmuz ruhuyla donanan kazanır. O halde bu gerçeği daha çok bilince çıkaralım. Bunun için daha fazla kendimizi eleştirel-özeleştirel sorgulamadan geçirelim. Zihniyet ve vicdan devrimimizi, 14 Temmuz'un kendini lime lime ederek zafer kazanan gerçeği üzerinde yapalım. O zaman partiyi en güçlü anlayan, Önderliği en çok anlayan ve Önderliğe en güçlü katılan ve doğru uygulayarak zafer kazanan militanları haline getiriz.

Devrimci görev HALK MECLİSLERİNİ örgütlemek

“Asıl karar yetkisi köy, mahalle, şehir meclis ve delegelerindedir, dolayısıyla halkın ve tabanıdır..”

Kürdistan halkları açısından 2005 Newroz'unun özel bir önemi var. Çünkü Önder Apo'nun tanımladığı yeni toplumsal sistem **“Demokratik Konfederalizm”**, ilk kez 21 Mart 2005 tarihinde Amed'deki Newroz kutlamasında ilan edilmişti.

2005 öncesi dönem uluslararası komplo ve içteki uzantıları tasfiyeciliğe karşı mücadele süreci olmuştur. Tasfiyeciliğin bertaraf edilmesinden sonra geride bıraktığı etkilere karşı mücadele edilirken, örgütsel değişim ve dönüşüm gündemeleştirilmiştir. Bu temelde **PKK Yeniden İnşa Kongresi, Kongre Gel 3. Genel Kurulu ve KJB kuruluşu** gerçekleştirilmiştir; demokratik konfederalizm çizgisi ve paradigma hakim kılınmaya çalışılmıştır. 1 Haziran 2004 kararıyla başlatılan meşru savunma hamlesi kongrelerle taçlandırılarak örgütsel dönüşüm süreci ve başarı ruhu yaratılmıştır. Tasfiyeciliğin aşılması ve bunun tüm parçalarda yürütülen örgütsel çalışmalarla yansıtılması önemli gelişmelere yol açmış, fakat sonuç alıcı düzeyde olmamıştır. Çünkü amaç iyi kavranmadığı gibi bunun gerektirdiği yapısal değişiklikler de tam oluşturulamamıştır. Komün ve meclis çalışmalarını özetlendiğinde bu durum daha iyi görülecektir.

Özgür Yurttaş Hareketi

Toplumsal inşa çalışmalarında birinci aşamada kongre çizgisi temelinde tasfiyeciliğin etkileriyle mücadele etme, yeniden örgütlenme ve inşa çalışmaları gündemeleştirilmiştir. 2005-2009 arası dönem bu şekilde ele alınabilir. Demokratik konfederalizmin ilanından sonra tüm parçalar ve yurtdışı alanlarında demokratik dönüşüm çizgisi ve toplumsal inşa temelinde bir mücadele gündemeleştirilmesine rağmen gözler daha çok Kuzey Kürdistan üzerinde olmuştur. Toplumsal inşa koşullarının diğer parçalarda yeterince oluşmadığı savıyla Kuzey'de hızlı bir gelişmeyle modelin ortaya çıkacağı düşünülmüştür. Bu tümünden temelsiz olmasa da sistemin her parçada uygulanmayacağını, savunma konusunda devletçi zihniyeti aşmayan ve iddialı olmayan kadro duruşunu da göstermektedir. Oysa her parçanın avantaj ve dezavantajları vardır. Bu konuda Kuzey Kürdistan öğrenci hareketinin henüz sistem ilanı yapılmadan geliştirdiği özgür yurttaş girişimi örnek olmuştur.

Gençliğin öncülüğü

İlk etapta toplumsal inşa çalışmalarını **“Özgür Yurttaş”** çalışması olarak adlandırılan **Eşit Özgür Yurttaşlık Meclisleri**'nin örgütlenmesi temelinde yürütülmüş ve bu çalışmanın sorumluluğunu yerelerde de temsili bulan merkezi bir koordinasyon ekibi üstlenmiştir. Bunun da bir ön aşaması olmuştur. Özgür Yurttaş çalışmasının temelleri 2000'li yıllardan itibaren yurtsever öğrenci gençlik tarafından **“anadilde eğitim”** kampanyasıyla atılmıştır. Bu kampanya sürecinde anadilde eğitim hakkı ilk kez Türkiye genelinde ciddi düzeyde gündemeleştirilmiş devletin asimilasyoncu ve kültürel soykırımcı yüzü deşifre edilmiştir. Buna karşın yüzlerce öğrenci tutuklanmış, sayıları binlere varan öğrenci ise okullarından uzaklaştırılmıştır. Özellikle **Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi** başta olmak üzere okuldan uzaklaştırma ve tutuklama gibi saldırılara yoğunca maruz kalan ama yine de özgür kimliğinden, kültüründen, dilinden, direnişinden taviz vermeyen öğrenciler olmuştur. Kampanya Kuzey Kürdistan ve Türkiye genelindeki okullara

yayıldığı gibi ilk **“Özgür Yurttaş”** girişiminin örneğini oluşturmuştur.

Özgür yurttaş girişimi bir siyasi parti ya da bir sivil toplum kuruluşu gibi doğmamış, bu tarzda hareket etmemiştir. Bir hareket öncülüğünde bilinçlenme ve örgütlenme çalışmaları yapılan ama doğrudan yurttaş girişimi olma özelliğiyle yeni bir mücadele tarzı, bilinci ve ruhunu yaratmıştır. Bu adımla radikal demokrasinin teorik olmaktan çıkıp halkın öz iradesiyle pratikleşmesi başlamıştır. Bu girişimin önemi, anadilde eğitim hakkını yasaklamış olan rejimi nirengi noktasından deşifre etmesi kadar, kafalarda somutluk kazandıran demokratik konfederalizm hakkında pratik bir fikir vermesidir. Devletçi paradigmadan kopuş, demokratik konfederalizme girişte toplumun ve bireyin rolünü göstermesi açısından özgür yurttaş ilham kaynağı olmuştur. Öğrenci gençliğin bu eylemliliğinin diğer kurum ve örgütlerle sahiplenilmemesi en büyük özleştirici konusudur. Gerekli sahiplenmeyle tarihe yön verecek büyük bir halk hareketinin fırsatı kaçırılmıştır. Hak ettiği sonucu alamamış olsa da gençliğin yarattığı ilhamla özgür yurttaş çalışmasının halk meclisleri ve komünler hareketi şeklinde sistemli olarak yürütülmesi kararlaştırılmıştır.

Sistem kurarken sistem tuzağına düşmek

Önder Apo demokratik konfederalizmi daha ilk başta **“demokratik ulus ve kültür örgütlenmesi”** olarak tanımlamıştı. Demokratik ulusun en temel ekonomik ve sosyal birimleri ise komün ve meclislerdir. Ahlakı-politik toplumun varoluşuyla bağlantılı insanlığın en eski yaşam kültürü olan komünal yaşam anlayışı yeni bilinçle, demokratik nitelikte komün ve meclisler üzerinden inşa edilebilir. Günümüz sorunlarının esas kaynağı olan ulus-devlet anlayışına karşı demokratik uluslaşma tüm toplumun örgütlenmesiyle yaşam bulabilir. Fakat zihinsel yoğunlaşma demokratik uluslaşma konusundan çok örgütsel yapılanmaya odaklanınca sistem kurucu kadro şekilsel gelişmeler yaratmanın ötesine geçememiştir.

Sistem kurmanın doğal sonucu birbirleriyle bağlantılı ve etkileşim halinde kurumlaşmaların oluşturulmasıdır; özgür yurttaş çalışmasının kurumsal bir kimlik kazanması bir yönüyle kuruculuk ve öncülük rolü açısından olumlu sonuçlar doğururken bir yönüyle de dar kalan ve giderek statik hale gelen, durağanlaşan bir

“Halkı dar kurumsal çalışmalara mahkûm eden sivil toplumcu anlayış serhildan çizgisinin de özyönetimlere dayalı olarak süreklileşmesini, kapitalizm ve devletçilik karşısında radikal, sonuç alıcı tarzda gelişmesini önlememiştir.”

yapılaşmaya yol açmıştır. Olumlu yönü toplumun ahlakı-politik tutumunu geliştireceği doğrudan demokrasi açısından örnek olabilecek ilk kurumlaşmaların geliştirilmiş olması; ayrıca güç birliğinin, sül-

rekliliğin, temponun ve denetlemenin sağlanmasıdır. Olumsuz yönü ise bir hareket olmaktan çıkıp dar bir örgütsel yapıya dönüşmesi ve yerel kapanmacılığa yol açmasıdır. Demokratik ulus ve kültür örgütlenmesi yeterince anlaşılabilir olsa kurulacak sistem de buna göre olur, bu derecede hatalara ve darlıklara düşülmezdi. Dar örgüt ve kuruma dayalı yapılanma halkın devrimci, radikal tarzda örgütlenmesi anlamına gelmiyor, esasen liberalizm ve devlet sınırlarını aşmayan, **sivil toplumculuk** anlamına geliyordu.

İlk başlarda Özgür Yurttaş Hareketi hızlı ve yaygın bir örgütlenmeyle mahallelere dayalı halk meclislerinin oluşumuna öncülük yapmayı esas almıştır. Kuzey Kürdistan'da halk örgütlenmesi açısından mahalle meclisleri bir ilkti. Daha öncesinde mahallelerde komisyon veya komite tarzında örgütlenmeler vardı. Meclis tarzı örgütlenme ise yeniydi.

Yedi bölge temelinde bir örgütlenme esas alınarak meclis çalışmaları koordineli tarzda yürütülmüştür. Zamanla kent meclisi girişimleri ve ardından kent meclisleri kurulmaya başlanmıştır. Fakat mahalle meclisleri çok sınırlı düzeydeyken kent meclislerine atlayış gerçekleştirildiğinde ikinci bir hata ortaya çıkmıştır. Yani, toplum üstten örgütlenmeye çalışılmıştır. En yerelden doğru gitmek, örgütlenmede eski Sovyetik piramidi tekrarlamak anlamına geliyordu. Ayrıca birçok alana girilmemiş olsa da daha örgütlü alanlarda meclis inşaları gündemeleştirilince beraberinde yeni sorunlarla da karşılaşmıştır.

Gerçek bir halk örgütlenmesi doğuyordu. Devletin uzandığı her alanda devlete karşı radikal bir duruşla, ona muhtaç olmadan tüm sorunlarını kendi iradesiyle çözmeyi, öz yeterliliği demokratik katılımı esas alan halkın öz yönetim organları oluşuyordu. Böylece önderlik paradigmasının pratikleşmesi açısından tarihsel önemde bir çalışma başlatılmış oluyordu. Yetersizlikler olabilir ve giderilebilirdi. Fakat yetersizliğin ötesinde zihniyete girmedi yaşanan sorunlar başlangıç temellerinin yanlış örülmesine yol açmıştı. Bir inanç, bağlılık ve belli bir bilinç sözkonusuydu. Burada art niyetli bir yaklaşımdan ziyade amacı iyi kavramama, amatörlik ve hızlı gelişmenin çekiciliğine kendini kaptırma vardı. Fakat hızlı yaratılan örgütlenmelerin sivil toplumculuğu aşmadığının farkına varılmamıştır. Doğrudan halk iradesi esas alınacağına bir nevi toplumla devlet arasında bir ara kademe oluşturulmuştur. Ara kademeler ise radikal demokrasiye değil sistemle uzlaşmaya daha çok kapı aralama potansiyelini taşımıştır. Bunun radikal demokrasiyle ilgisi olmadığı halde kısmen sağlanan gelişmelere bakılarak doğru yapıldığı sanılmış ve bunda ısrar edilmiştir. ısrar edildikçe de **iktidar adacıkları** üretilmiştir.

İkili yapılanmanın aşılması

Demokratik ulus örgütlenmesinde toplumun iradesi esastır. Tüm toplumsal farklılıkların kendini özgürce ifade edebileceği ve kendi adına tartışıp karar alabileceği bir sistemdir. Bu sistemin açık olabilmesi için yapısal boyutunun da uyumlu olması gerekir. Devletçi kavram ve kurumlaşmalarla toplumsal örgütlenme sağlanamaz. Elbette en önemli husus zihniyette, ruhta

demokratik ulusun özgür bilincine kavuşmaktır. Madde nasıl ki enerjiyi tutar ve enerji sürekli onu aşmaya çalışırsa zihniyet de bedeni aşma eğilimindedir; bu anlamda mükemmel bir beden veya yapılaşma tarihi yapılamaz fakat gelişmeye açık bir uyumluluk düzeyi sağlanabilir.

Pratikte yaşanan aslında tam da madde-enerji kovalamacasına benzemektedir. Bu bir hareketlilik ve belli düzeyde bir gelişme de sağlamıştır. Fakat yaşanan

“Yerelin örgütlenmesi sabırla gerçekleştirilmelidir. Aksi halde üstte kalan genel ve bölge meclisleri kurucu rol oynamaktan ziyade toplumun tümünü yönetme arzusu süreklilik kazanarak iktidar alanı haline gelebilir. Bu riskleri ortadan kaldıracak olan yerel yönetimlerdir.”

karışmada enerjinin büyük bölümünün de yitip gittiği bir gerçektir. Yerelin daha iyi ve güzel olduğu iddiası kendisini en çok da **“enerjinin korunması”** teorisine dayandırır. Oysa korunduğu iddia edilen enerji içe dönerek yozlaşmaya da yol açabilir. Yerelin önemi fark edilmiştir. Fakat küçük olanın her koşulda iyi olmadığı, büyük olanın da her koşulda kötü olmadığı düşünülmüştür.

Demokratik ulus ile yerelin bağlantısı doğru kurulamamıştır

İkinci olarak bu karışmada ikili örgütsel yapılanma rol oynamıştır. Bir yandan halkın doğrudan iradesi olan mahalle meclisleri oluşturulurken diğer yandan merkezi alan örgütüne veya koordinasyonuna bağlı olarak il-ilçe koordinasyon kurulları oluşturularak rol ve görev tanımları içiçe geçmiş halde karışmaya yol açmıştır. Halkın örgütlenmesinde öncülük yapan hareket akışını sağlamak yerine halkın üstüne çıkan bu yapılanma ile aslında iktidar alanları tarifi yapılmıştır. Halk örgütlenmelerinde öncülük yapan kadro da buraları basamak yaparak iktidar alanını ilan etmiştir. Yani ikili bir yapılaşmaya gidilmiş; iktidardan uzak durulması gerekirken ikili iktidar oluşturulmuştur. Aynı ikili durum meclis kuruluşlarına öncülük yapan kadronun, sonrasında da meclisin üstünde bir konumda kendisini tutması nedeniyle bizzat özgür yurttaş hareketi içinden çıkmıştır. Yerellere doğru bu anlayış kendini yüzlerce küçük iktidar adacıkları oluşturma şeklinde yansımıştır. Her meclis kendini her şeyin merkezine alarak siyasi parti rekabet konumuna gelmiştir. Oysa konfederal ilişkilerle hem tamamlayıcı olmaları hem politikaların belirlenmesinde kendi iradelerini yansıtmaları ve hem de denetleyici olarak demokratikleştirici bir rol oynamaları gerekirdi.

Siyasi parti ve yarı resmi düzeydeki yerel yönetimler ise komün ve meclislerle bağlantı kurmakta zorlanmış ve zorlamışlar; komün ve meclislere sadece yararlanmacı tarzda yaklaşmış, kendi komisyonlarıymış gibi ele almayı aşamamışlardır. Oysa her

parti birimi ve her belediye komünal tarzda örgütlenmeli ve yurttaşlık meclislerine katılmalıydı. Bu noktada yapılan yanlış tartışma **“siyasi devrim mi, toplumsal devrim mi”** şeklinde sürdürülmüş, parti ve belediyeler bürokrasinin ve devletin alanlarıymış gibi sisteme dahil edilmemiş, bir bütünlük oluşturması gereken alanlar birbirinin zıddı haline getirilmiştir. Siyaseti toplumdan ayrılmış gibi ele alan yaklaşım kendini siyaset dışı bıraktığının farkında olmamıştır. Yanlış diyalektik algılayış, yanlış pratiklere yol açmış, düşüncede pozitivizm ve dogmatizm, pratikte de devletçi iktidarcı uygulamalar aşılammıştır.

Yetkiler halka devredilmemiştir

Önder Apo demokratik konfederalizmde **“Asıl karar yetkisi köy, mahalle, şehir meclis ve delegelerindedir, dolayısıyla halkın ve tabanıdır”** diyerek temel prensibi ortaya koyduğu halde pratikte kadronun her şeyin belirleyicisi olma konumu aşılammıştır. Köylerde komün örgütlenmesi için komisyonlar kurulmuş olsa da sınırlı kimi alanlar dışında sonuç alınmamıştır. Bunun esas nedeni kendini kentlerde konumlandıran, köyü geri plana bırakarak kadro anlayışındır. Buna rağmen kentlerdeki kurullar da komünal tarzda dönüşüme uğratılmamıştır. Mahalle meclisleri belli düzeyde pratikleşmiş olsa da kadronun müdahaleciliği ve kadrodan bekleme anlayışı yüzünden halkın kendi sorunlarına kendisinin çözüm geliştirilmesi, öz yeterliliğini sağlaması neredeyse imkansız hale getirilmiştir. Bilinç eksikliğini gerekçe göstererek **“halkın demokrasiye hazır olmadığını”** iddia eden yaklaşımlardan meclislere eylem ve oy deposu olarak bakan ya da kendisi için bir güç kaynağı olarak değerlendirip iktidar alanı haline getiren yararlanmacı yaklaşımlara kadar birçok yanlış dayatma yaygınca görülmüştür.

Meclislerin içinde değil üstünde bir konumda kalmayı yeğleyen kadro anlayışı sadece tek tek bireylerin tutumundan kaynaklanmamıştır. Burada daha köklü bir eğilimin varlığı açığa çıkmıştır. Bu da devletçi paradigmadan arınmayan örgütsel zihniyet ve yapılanmanın kendini sürdürme eğilimidir. Öz yönetim anlayışı daraltılarak sadece **“yönetim”** boyutunda bir gelişmeye devrimci rol atfedilmiş; öz gelişme ve öz yönetim anlayışı sektete uğratılmıştır. Özellikle **“meclisi kendi haline bırakınca dağılıyor”** denilerek bu konum sürdürülmüştür. Oysa gerekli olan yaklaşım ne henüz kuruluş aşamasında olan meclisleri kendi akışına bırakmak ne de üstünde bir konuma girmektedir. Esas olan meclisin içinde yer alarak perspektif oluşturucu ve eğitimci rol oynamaktır. Bu tarzda yaklaşılması olsa meclisin üstünde bir konuma gelmeyeceği gibi tıkanma ve dağılımların da tedbiri geliştirilmiş olunur. Sürekli bahaneler bulunarak ve teorize edilerek yetkiler halka devredilmemiştir. Bu yüzden meclisler işlevsiz kalmış, bir örnek teşkil etmemiştir. Sonuçta devletin yönelimlerine karşı süreklilik sağlanamamış, sıklıkla dağılımla karşılaşmıştır.

Serhildan çizgisi, önderlik, referandum ve canlı kalkan eylemliliği

Halka dayalı örgütlenmeler yetersiz de olsa, yurtseverlik ve direniş kültürü sayesinde Kürt halkı bir serhildan halkı olarak şekillenmiştir. Önder Apo'nun de-

“varlığını korumak, özgürlüğünü sağlamak” şeklinde adlandırılarak özgürlüğünü sağlayacak bir mücadele çizgisini geliştirmeye çalışmıştır. Bunun yolu da en başta sistem inşasını gerçekleştirmekten geçiyordu. Ortada kaba direnişi aşmayan bir pratik vardı. Başarılmayı bekleyen görevlerin tümü adeta gerillanın omuzlarına yüklenmiş, toplumsal inşanın temelindeki direniş görevleri başarılmamıştı. Mücadelenin serhildan ayağı rolünü oynamadığı için kaba direnişçilik bile yerini pasifizme terk etmiş oluyordu.

2011 yılı Türk devletinin ABD, İran ve KDP'nin de içinde olduğu bölgesel ve

siyasal olanı birbirinin karşıtıymış gibi ele alan bu tartışmalarda toplumun zaten ahlakî-politik bir karakterde olduğu göz ardı edilmiştir. Öte yandan neredeyse her ailenin ve her bireyin ister aşiret bağı isterse ekonomik ve siyasal bağ temelinde olsun bir partinin tarafı olduğu ya da partilerin yarattığı hayal kırıklıklarıyla tepkiyle dolu olduğu Güney'de halk gerçekliğini görüp görmemekten ziyade demokratik ulus perspektifi yeterince anlaşılmadığından uygulaması da çok zayıf olmuştur.

Bu yüzden parti örgütlenmesi de zayıf kalmış, klasik partililik aşılammıştır. Öte yandan özgür yurttaş çalışmasına da ço-

rilmesinde ısrarlı olmak gerekir. İsim ve biçimler farklı da olsa sonuç almak için toplumun farklı kesimlerini demokratik ulus ve özgür yurttaşlık bilinciyle bir araya getirmekten vazgeçilemez.

Rojava Devrimi demokratik uluslaşmanın önünü açmıştır

Rojava Kürdistan'ında devlet müdahaleciliğini ortadan kaldıran, toplumsal sistemi tamamen devlet dışında örmeye imkan sunan fırsatlar yaratılmıştır. Fakat

ziyade toplumun tümünü yönetme arzusu süreklilik kazanarak iktidar alanı haline gelebilir. Bu riskleri ortadan kaldıracak olan yerel yönetimlerdir. Bu kapsamda belediyelerin halk meclislerine dönüşmesi, ilk etapta da bu alanlara bağlanması, mahalle meclislerinin ve komünlerin yaygınca örgütlenmesi ve eğitimin süreklileştirilmesi önemlidir.

Rojava Kürdistan'ı siyasette temsil ettiği üçüncü çizgiyle, devlet yıkılmaya kurmaya dayanmayan toplumsal devrim anlayışıyla, toplumsal farklılıkların birliğini esas alan uluslaşma yaklaşımıyla, komün ve meclislere dayalı ekonomik ve sosyal

olmuştur.

Gelinen aşamada tam başarıya gide-memenin sebebini Önder Apo dogmatizm ve tutuculuk olarak açıklamıştır. Demokratik dönüşümü kesinlikle kılacak zihniyete, yaratıcılığa ve esnekliğe kavuşmayınca toplumsal inşanın pratiğimizi, özellikle insanın omurgasını oluşturan komün ve meclis pratiğimizi darlığı, yüzeyselliği ve tekrarı aşmamıştır.

Aşamalar şeklinde ifade ettiğimiz kronolojiden de görüleceği gibi Kürdistan'da bir bütün olarak komün ve meclis çalışmalarını değerlendirdiğimizde en temel sorun olarak devletçi-iktidarıcı zihniyetin

“DTK, ulusal perspektifini geliştirmeyerek Kürdistan'ı birçok sivil toplum ve siyaset çevresini kapsamına alamamış hem de toplumsal örgütlenmeyi geliştirmede rol üstlenmemiştir. Neden bu yanlışa düştüğü sorgulandığında devletin yönlendirmeleri kadar iktidarıcı, devletçi siyaset eğilimi, orta sınıf anlayışları ile dogmatizmi ve alışkanlıklarını aşmayan kadro gerçekliğiyle karşılaşmıştır.”

uluslararası ittifaklarla imha saldırılarını gerçekleştirdiği, kimyasal silah dahil her türlü tekniği kullandığı **Roboski** köylülerini uçak bombardımanına tutmaya varıncaya dek hukuki, insani ve ahlakî ölçüleri sınırsız çiğnediği bir yıl olmuştur. 2012 yılına ise gerillanın başarılı direniş damgasını vurmuş, Türk ordusu adım atamaz hale gelmiştir. Aynı zamanda **Rojava**'da halk devrimi gerçekleşmiştir.

Bu sürecin en yaman çelişkisi serhildan hareketinin öncülük sorunu yüzünden rolünü yeterince oynamaması olmuştur. Bu açığı zindanlarda başlatılan açlık grevi direnişleri kapatmaya çalışmış fakat toplumsal hareket kendini devrimci bir niteliğe kavuşturamadığından zindan direnişini devralmakta da geçikmiş, açlık grevleri risk sınırının çok üstünde olan altmışlı günlere dek devam ettirilmiştir. Tüm bu gelişmeler toplumsal inşada ne kadar geri kalındığını gözler önüne sermiştir. Bu aşamada açlık grevlerinin bitirilmesi için Önder Apo devreye girmiş ve eylemler sonuçlandırılmış, bu da yeni bir diyalog sürecinin başlatılması için ön tartışmalara vesile olmuştur.

Güney Kürdistan'ın HDK'si yaratılmalı

Rojhilat alanı ve Maxmur deneyimi ayrı bir yazının konusu olduğundan burada değerlendirmeyeceğiz. Güney Kürdistan'da yaşanan deneyim ise henüz yeni olmakla birlikte bu alanın temel sorunları ana hatlarıyla ortaya çıkmıştır. Güney Kürdistan'da hakim milliyetçi çizgi karşısında toplumun kendini savunabileceği hiçbir örgütlülüğü bulunmazken sadece siyasi parti çalışmalarıyla sonuç almak mümkün değildir. Bu anlamda Özgür Yurttaş Hareketinin geliştirilmesi alternatif toplumsal örgütlenme için önemli bir başlangıç olmuştur.

Özgür Yurttaş çalışmasının demokratik ulus inşasında esas bir çalışma olarak ele alınmak yerine daha çok pratik ihtiyaçların dayatılmasıyla gündemleştirilmesi ilk başta gelen hatalı yaklaşım olmuştur. Kuzey'deki **“siyasal devrim mi toplumsal devrim mi”** tartışması Güney Kürdistan'da **“toplumsal siyasete ilgisi yoktur, siyasal çalışmayla toplumu örgütleyemeyiz”** şeklinde gündemleşmiştir. Toplumsal ile

şunlukla bir siyasal parti mantığıyla yaklaşmış, darlıklar aşılmamış hatta yer yer Güney halkına inançsız yaklaşımlar kendini göstermiş, halkın düşüncesine başvur-mama ve halkın eleştirilerine kapallılık kendini göstermiştir. Ne parti çalışması klasik olmayı aşmış ne de özgür yurttaş kimliği netleşmiştir.

Durum böyle olunca parti ve özgür yurttaş çalışması birbirine karışmış, bir kimlik oluşturma sorunu yaşanmıştır. Kültürel, sosyal, dinsel birçok çalışma alanı bulunmasına rağmen toplumsal bağların zayıflığı nedeniyle bu alanlarda da istenen gelişme sağlanamamıştır. Oysa sivil toplum örgütlenmesi için bu alanda belli olanaklar bulunmaktadır. İhtiyaca göre işlevsel kılınarak sivil toplum alanında gelişme yaratmak zor değildir. Önemli olan işlevsel olmaları ve oluşturacakları zeminin halk meclislerinin örgütlenmesi için değerlendirilmesidir. Kuzey'de olduğu gibi burada da kadroların benmerkezciliği aşılammış veya **“kadro müdahaleciliği olmasının”** derken alanlar örgütsüz bırakılabilmektedir.

2012 yılında özgür yurttaş hareketi öncülüğünde Güney kentleri ve kasabalarında yerel meclis konferansları yapılmış, ardından genel konferansa gidilerek hamesel bir çıkış gerçekleştirilmiştir. Fakat meclis kuruluşlarına üstten başlanarak Kuzey'in tekrarına düşülmüştür. Yine meclisler ya komisyonlarını kurmamış ya da kurulan komisyonlar işlevsiz kalmış; çözüm kapasitesi zayıf kalınca toplumun ilgi ve heyecanı sürekli kılınmamıştır. Meclisler bir aşamadan sonra yasal statüye kavuşunca sivil toplum kuruluşu görünümüne bürünmüşlerdir. Aynı düzeyde olmasa da Kuzey kentlerinde, mahallelerinde de özgür yurttaş meclisleri dernek formatıyla belli bir yasallık taşımaktadır. Önemli olan **“sivil toplumcu”** yani doğrudan geniş halk kitlelerinin örgütlenmesine dayanmayan, kurumculuğu aşmayan anlayışa düşmeden çalışmaların sürdürülmesidir.

Öte yandan Türkiye'deki HDK benzeri daha esnek örgütlenme tarzıyla milliyetçi, ulus-devletçi sistem karşısında büyük bir demokrasi gücü oluşturulabilirdi. Bunun temel dayanağı halk meclisleri olacaktır. Bu anlamda demokratik uluslaşma perspektifiyle özgür yurttaş çalışmasında veya öz itibarıyla halk meclislerinin örgütlen-

Temmuz devriminden sonra komün ve meclis inşalarına başlansa da alan özgünlüklerini gerçekleştirecek demokratik ulus perspektifini uygulanamaz bulan yaklaşımlar zorlayıcı olmuştur. Bunun esas nedeni paradigma ekseninde düşünmemek, Önder Apo'nun son savunmasını özümsememiş olmaktır. Yürütülen tartışmalar neticesinde yaşanan savaşın zorluklarına rağmen komün ve meclis örgütlenmeleri geliştirilmeye başlanmıştır. Halk meclisleriyle birlikte sayısı 200 civarında olan belediyeler de demokratik komünal tarzda dönüşüme tabi tutulmaya başlanmıştır. Burada devletçi el koyma mantığıyla üstten dayatmacı, halk ve inanç kesimlerini dışlayan bir yaklaşıma düşülmemiş olması önemlidir. Ayrıca Rojava zemininde 20 yıldır çalışma yürüten ekoloji hareketlerine de alan açılmış, savaşın ortasında bir yerel yönetimler konferansı düzenlendiği gibi bir de ekoloji konferansı yapılması kararı alınmıştır.

Savaş ortamındayken toplumsal inşaya pratiğine dünya genelinde pek rastlanmamıştır. Genellikle savaşlar ardından inşalar gündemleştirilmiştir. Fakat Rojava'da izlenen siyaset çizgisi demokratik uluslaşmayı esas aldığından savaş öncesi-sonrası gibi yaklaşımlardan ziyade toplumsal çalışmanın sürekliliği esasıyla toplumsal inşaya gündemleştirilmiştir. Güvenliğin temelindeki en büyük güvence de demokratik toplumsal örgütlenmedir. Bu bilinçle Rojava halk devrimi komün ve meclislere dayanmıştır.

Siyasal meclis olarak **“Desteya Bilind”**, toplumsal meclis olarak da **“TEV-DEM”** Rojava halkını en üst düzeyde temsil etmektedir. Ayrıca üç bölge temelinde halk meclisleri oluşturularak demokratik özerkliğin temeli döşenmiştir. Cizre, Kobani ve Afrin'den oluşan bölge halk meclislerinin kuruluşunda azınlık-çoğunluk, din, mezhep, dil, kültür farkı gözetilmemesi demokratik uluslaşma doğrultusunda atılmış en önemli adım ve yaklaşımdır. Aynı yaklaşımla en yerele varıncaya dek örgütlenildiğinde Ortadoğu kaosuna çare olabilecek yaklaşım bu şekilde pratik bir örneğe dönüşecektir.

Yerelin örgütlenmesi sabırla gerçekleştirilmelidir. Aksi halde üstte kalan genel ve bölge meclisleri kurucu rol oynamaktan

yapısıyla Ortadoğu'da yeni bir örnektir. Bu anlamda Rojava deneyiminden diğer tüm Kürdistan parçalarının ve Ortadoğu'nun öğreneceği daha birçok ders olmaktadır.

“Demokratik kurtuluş ve özgür yaşamı inşa” süreci

2013 Newroz bayramında Kürdistan halkı, 2005 ilanını aşacak şekilde yeni bir tarihsel sürecin ilanını bayram coşkusuyla karşılamıştır. Önder Apo'nun **Newroz bildirisiyle** açıkladığı çatışmalı sürecin sonlandırılıp siyasal mücadele ve çözüm sürecinin başlatılması yönündeki kararının ardından ateşkes ilan edilmiş ve gerillanın geri çekilmesi başlatılmıştır. Önder Apo süreci **“demokratik kurtuluş ve özgür yaşamı inşa süreci”** olarak adlandırmıştır. Bu tanımla demokratik mücadele ve toplumsal inşaya çalışmalarını stratejik düzeyde öne çıkarmıştır. Buna karşın hiçbir adım atmayan devleti çözüme getirmeye dönük toplumsal bir baskı oluşturma ve kendi sistemini örme hususunda hamesel düzeyde gerekli bir duyarlılık gösterileceğine ilk başlarda rehavete girilmiş; adeta izleyici konumuna düşülmüştür. **“Bekle gör”** yaklaşımı AKP hükümetinin çözümsüzlük ve oyalama yönündeki politikalarına cesaret vermiştir.

2013 yılı hiçbir yıla kıyaslanamayacak kadar inşaya çalışmaları açısından büyük avantajlarla dolu bir yıl olmuştur. Önder Apo'nun geliştirdiği diyalog süreci ve ateşkes ortamının yarattığı olumlu hava bile yeterince değerlendirilememiştir. Bekle gör yaklaşımı, toplumsal inşaya da vasat hale getirmiştir. Yıla damgasını vuran diğer gelişme ise hareketin gerçekleştirdiği kongreler olmuştur. Aynı yıla sığdırılan Kongra Gel ve PKK kongreleri ile HPG ve YJA konferansları sürecin, inşaya çalışmalarının ve kadro sorununun kapsamlı değerlendirilmesiyle başarıyla gerçekleşmiştir. Kongrelerin mahkum ettiği en temel yaklaşım toplumsal inşanın yeni paradigma temelinde ele alınmaması, bunun zihniyetine girilmemesi ve kadro duruşunun halk meclisleri karşısında demokratik bir duruş olmamasıdır. Bu konuda yapılan değerlendirmeler demokratik dönüşümün tam sonuca götürülmediğinin göstergesi

etkileri ve buna göre şekillenmiş örgütsel yapılanma ve kadro gerçekliğiyle karşılaşmaktayız. Bu anlamda yaşanan sorunları üç ana başlık altında değerlendirilebilir.

- 1- Zihniyet sorunu
- 2- Sistem ve yapılanma sorunu
- 3- Kadro sorunu

Zihniyet Sorunu:

Komün ve meclislerin inşası edilmesinde zihniyet sorununun özünü **“Devlete dayalı ulusculuk anlayışı”** oluşturmaktadır. Kendini sürekli olarak inanç, kararlılık, bağlılık düzeyinde sorgulayan kadro, zihniyeti sorun yapmadan kör bir pratiğe dalmış ve esas sorunu gözden kaçırmıştır. Zihniyet çalışması için belli düzeyde akademi çalışmaları başlatılmış olsa bile, akademiler yaygınlık ve süreklilik kazanmamış; kadro ve halk eğitimi adeta ikinci planda bir iş olarak görülmüştür.

Devletçi zihniyet ve kapitalist moderniteye dayalı yaşam tarzını çözümlenmeden, onun taklidinden öteye gidilemeyeceği açıktır. Toplumun ahlakî-politik özünü çürüten, yaşamı maddiyatçılığa indirgeyen, hakikatleri perdelemekten başka işlevi olmayan bilgi yapılanmaları ve yaşam tarzları liberalizmin etkisini taşıyan çalışmalarla aşılabilir.

Devletçi Zihniyet İflas Etmıştır

Liberalizmin etkilemesinin sonucunda devletçiliği aşmak konusu, temel gündem yapılmamıştır. Bunun Kürdistan'daki karşılığı sömürgeciliği ve devletçi sistemi kanıksamaktır. Yani sömürgecilik veya devletçi-milliyetçi sistem altında da yaşana-bileceği gibi çarpık bir sonuca ulaşılmıştır. Sömürgeciliğin ve devletçiliğin zihinlerde yer etmesi, kanıksanması soykırım rejiminin asıl hedefidir. 40 yıl önce sömürgeciliğe zihinlerde vurulan darbeye rağmen bugün demokratik dönüşüm temelinde alternatif sistem örülmediğinden kanıksama gibi tehlikeli bir konuma gelinmiştir. Bu iflas etmiş bir zihniyettir ve sadece halka zarar verir.

Zihniyette değişimin kökleşmemesinin ikinci sonucu ise halktan kopmadır. Zihinlerde yer etmiş olan devletçi gelenek toplumun üstten yönetilmek istenmesi gibi bir sonuç doğurmakta ve halka yabancı-

